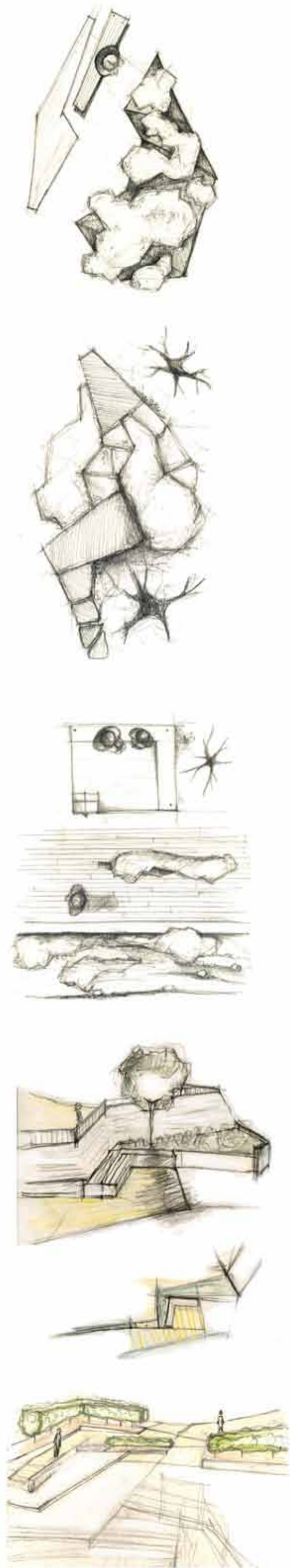
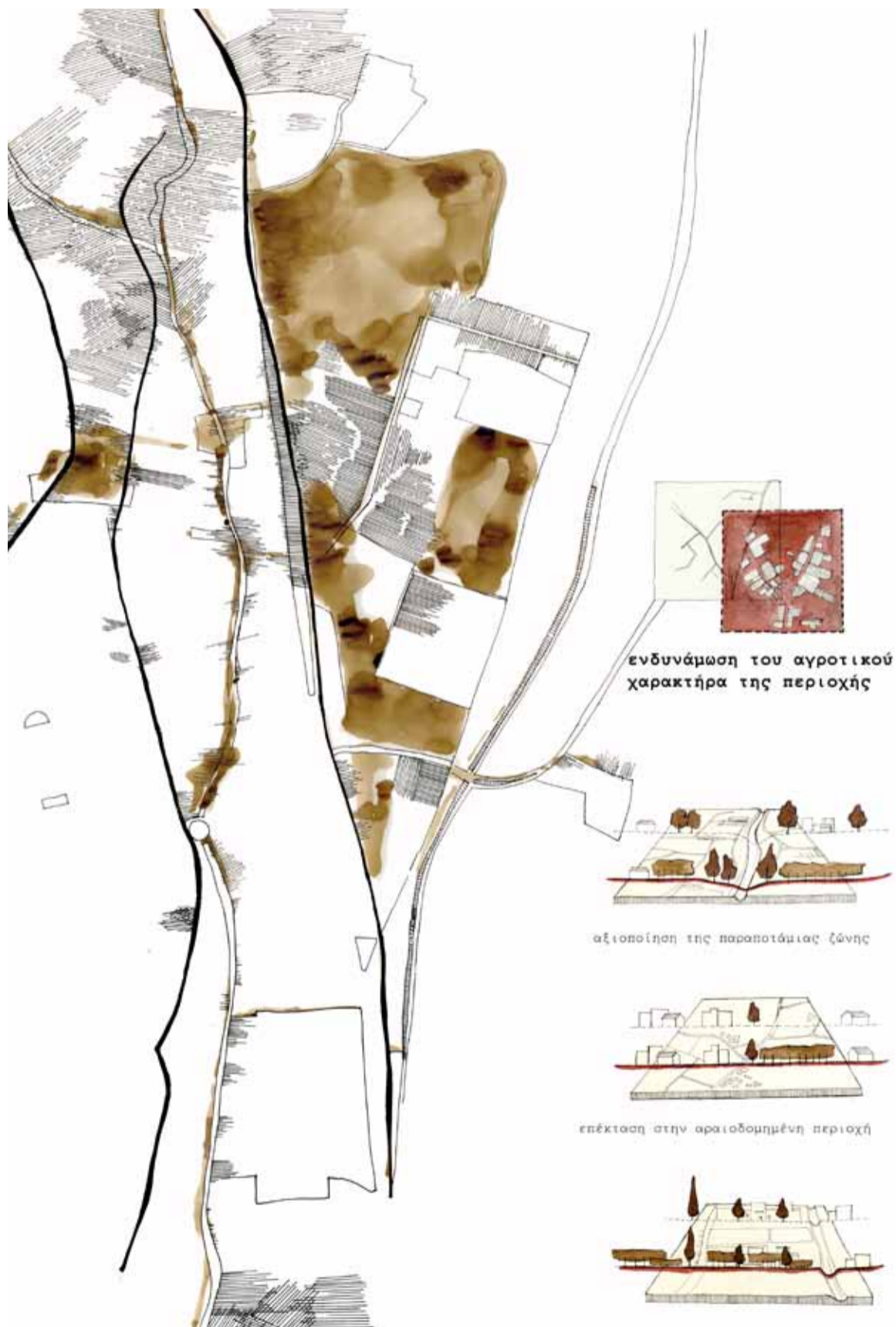

Αστικό - Φυσικό. Μεταβάσεις.

Επιτρόπου Ισμήνη α.μ. 04105015
Τσακουμάκη Δανάη α.μ. 04105648

Διπλωματική Μαρτίου 2012
Τομέας ΙΙΙ

Επιβλέποντες: Κ. Μωραΐτης, Σ. Σταυρίδης

Σύμβουλοι: Μ. Μαυρίδου, Β. Τσούρας

Αστικό – Φυσικό. Μεταβάσεις.

Θέμα μας είναι η προσέγγιση του τοπίου μέσω της καταγραφής και ερμηνείας των ορίων του, των τοπιακών ενοτήτων, των δυναμικών συνδέσεων και της αλληλεπίδρασης με το σύστημα της πόλης.

Η σχηματοποιημένη αποτύπωση του φυσικού και του αστικού πρασίνου, αναδεικνύει τόσο γραμμικούς τόπους (ροή, συνέχεια), όσο και διάσπαρτες επιφάνειες (μεμονωμένες, αυτόνομες μονάδες), που βοηθούν στην σύλληψη ενός χωρικού συνεχούς βασισμένο σε επάλληλα δίκτυα και ενότητες με αναφορά στο τοπίο. Η διαδρομή ως εργαλείο σύνταξης δικτύου, αρθρώνει τον δημόσιο χώρο και παράγει συνεχώς μεταβαλλόμενα τοπία κατά την περιήγηση (που ακολουθούν τις ρυθμικές ασυνέχειες της πόλης).

Η ποικιλομορφία στο εσωτερικό του αποτυπώματος θέτει ζητήματα αξιολόγησης του φυσικού ως ποιότητα, ποσότητα και στοιχείο αναφοράς εντός της πόλης, των τυπικών και άτυπων χρήσεων του, αλλά και της σχέσης με τις φυσικές περιοχές στα όριά της.

Στο αστικό περιβάλλον οι χώροι περιγράφονται.

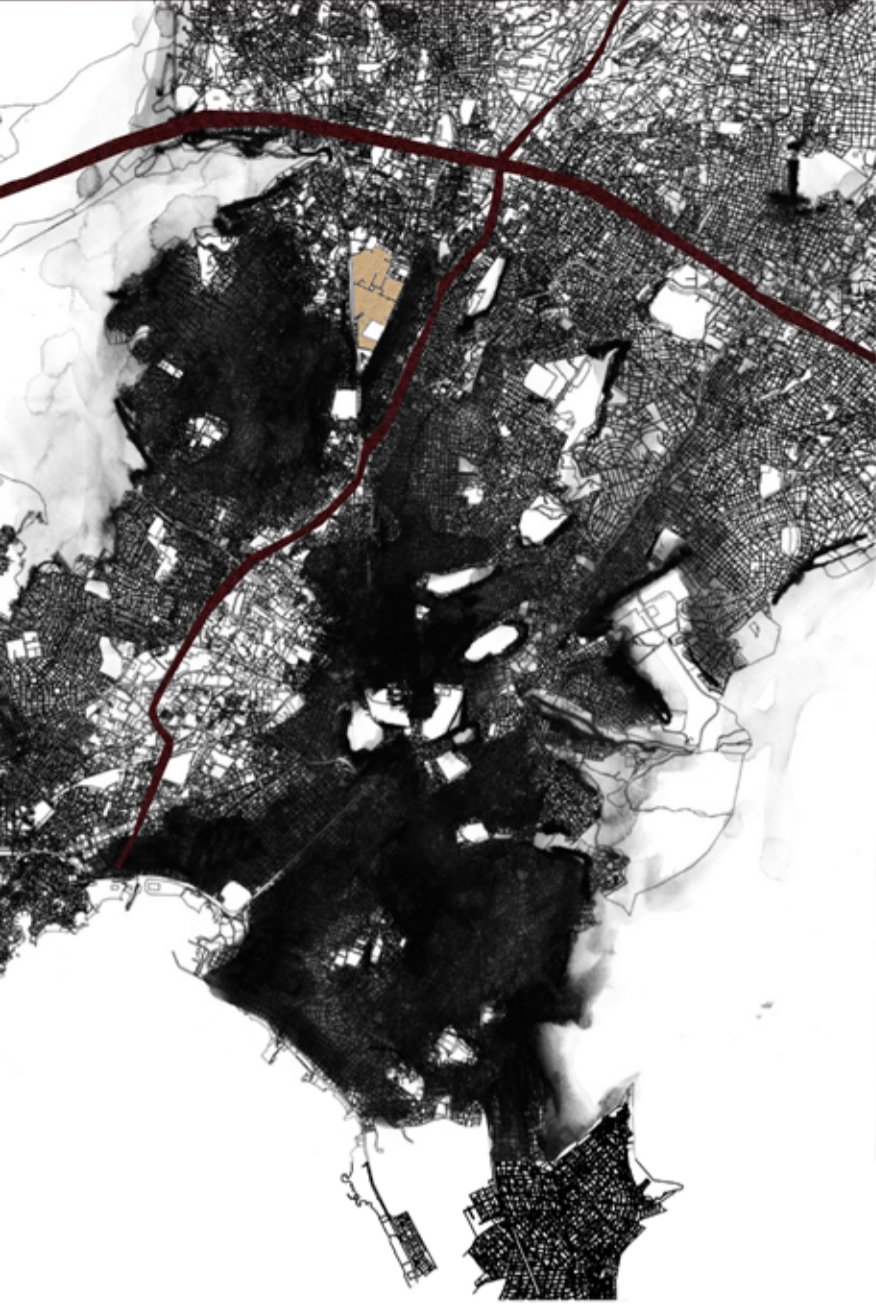
Ένα περίγραμμα που συστέλλεται και διαστέλλεται, ανάλογα τον τρόπο προσέγγισης, καθώς αποτελεί ένα ελαστικό όριο που λαμβάνει τον χαρακτήρα γραμμής, επιφάνειας ή σημείου με πραγματικές ή υποδηλούμενες χωρικές σχέσεις. Από τις επιμέρους πιέσεις προκύπτουν, άλλοτε ενεργά τμήματα της πόλης, κι άλλοτε απαξιωμένοι, αμήχανοι χώροι, χωρίς προσδιορισμένο περιεχόμενο. Η διερεύνηση των μηχανισμών τροποποίησης και διαχείρισης του τοπίου, μέσω χωρικών διατάξεων και κατασκευών αποτελεί το πεδίο ενδιαφέροντος της παρούσας διπλωματικής.

Την αφορμή για τη διερεύνηση την έδωσε η περιοχή άμεσης επιρροής γύρω από το Πάρκο Τρίτση/ Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης του Πύργου Βασιλίσσης, ως υπερτοπικός πόλος έλξης σε μία περιοχή της Δυτικής Αθήνας.

Ακόμα και στις οριακές του καταστάσεις το αστικό εμπεριέχει στοιχεία από το φυσικό. Στόχος είναι η αναγνώριση των στοιχείων αυτών και η χρησιμοποίησή τους διατυπώνουν ώστε να επανανοηματοδοτηθεί το φυσικό στη συλλογική συνείδηση.

Α. Ανάλυση ευρύτερης περιοχής

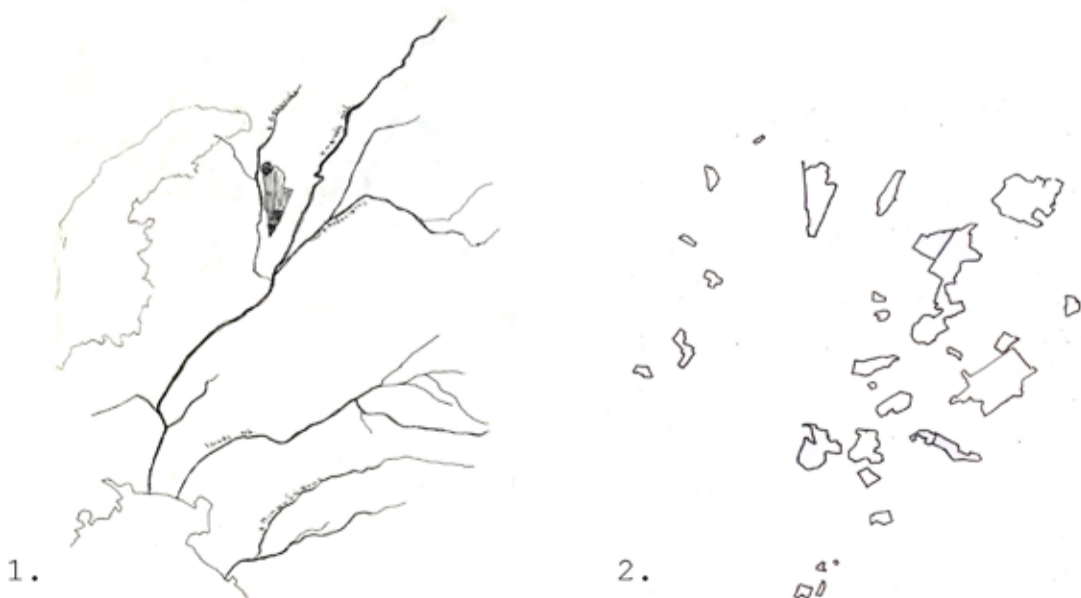

1-10000
προσδιορισμός ποιότητας

Επιχειρώντας καταρχήν τον προσδιορισμό του πάρκου Α. Τρίτη στο λεκανοπέδιο Αττικής, διαπιστώνουμε την εγγύτητά του με το κέντρο (μόλις 8 χλμ απόσταση από την Ομόνοια) αλλά και την παρουσία του σε σχέση με τους υπερτοπικούς άξονες της λ.Κηφισού και της Αττικής οδού.

Συγχρόνως, το πάρκο έκτασης περίπου 1200 στρεμμάτων είναι από τις μεγαλύτερες ελεύθερες εκτάσεις περιαστικού πρασίνου του λεκανοπεδίου Αττικής (με εξαίρεση τους ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους του κέντρου).

- ελεύθερο δημόσιο πράσινο (λόφοι-ορεινοί όγκοι)
- αστικά πάρκα, πλατείες
- αρχαιολογικοί χώροι
- χώροι με περιορισμένη πρόσβαση (ιδρύματα, εκπαίδευση)
- δημόσιοι χώροι σε ειδικό καθεστώς (στρατόπεδα)
- καλλιεργήσιμες δημόσιες εκτάσεις

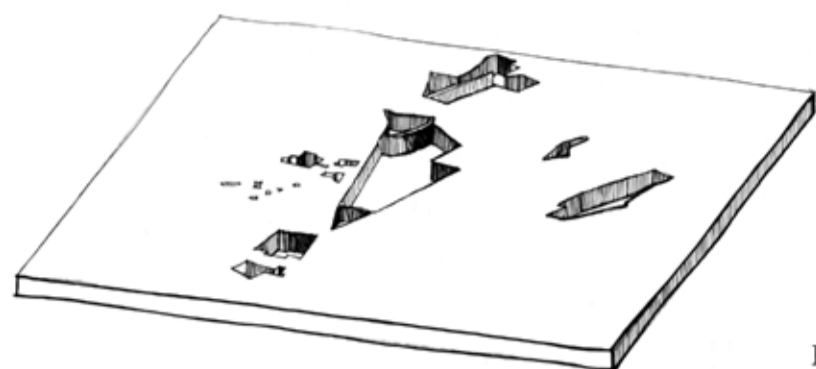

1. Το υδρολογικό δίκτυο αποτελεί βασικό παράγοντα καθορισμού του αναγλύφου της περιοχής.

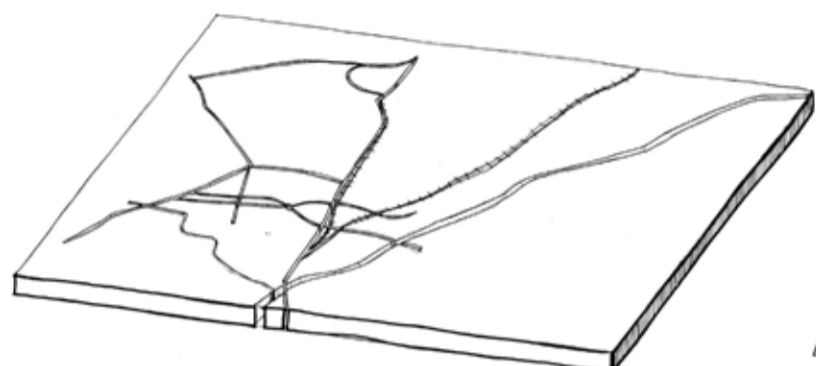
Στο σημείο που βρίσκεται το πάρκο, πραγματοποιείται η φυσική απορροή των υδάτων από το νοτιοδυτικό τμήμα του προς το ρέμα των λιοσίων, ενώ η ευρύτερη περιοχή περιβάλλεται βόρεια από τις πρώτες πλαγιές του ποικίλου όρους και της Πάρνηθας.

2. Η έκτασή του, η μικρή αναλογία ελεύθερων χώρων στη δυτ. Αθήνα και η εγγύτητά του στο κέντρο το καθιστούν έναν εν δυνάμει υπερτοπικό πόλο έλξης.

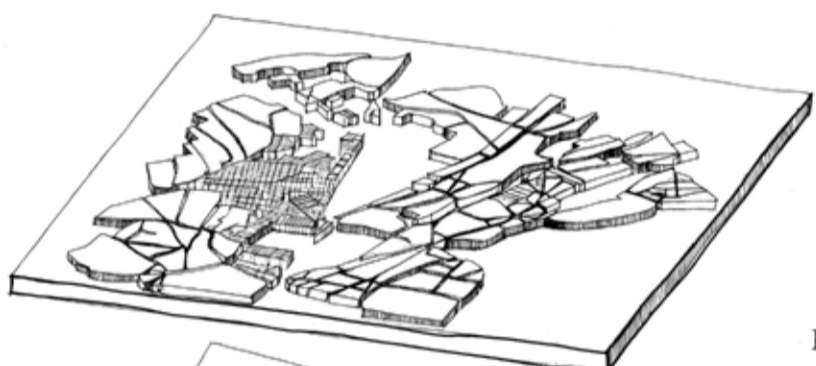
αναζήτηση εργαλείων ανάλυσης

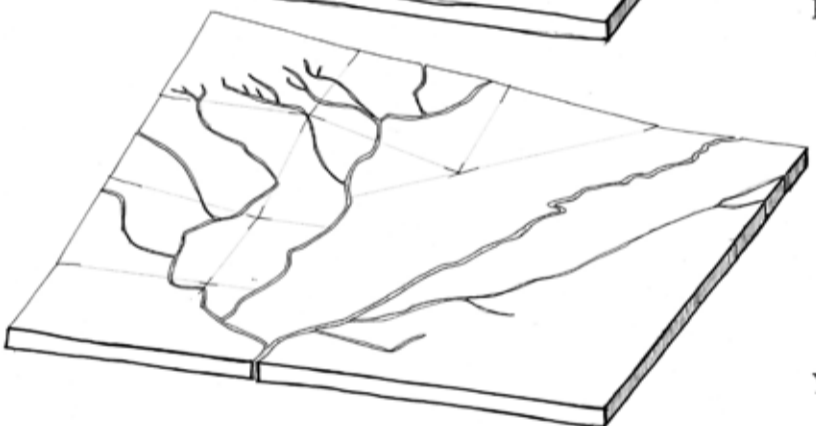
Ελεύθεροι χώροι

Δίκτυα υποδομών

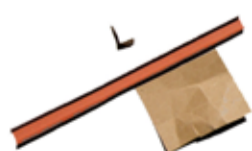
Κτισμένο

Υδρογραφικό δίκτυο

Μια πρώτη στρωματογραφική ανάλυση της περιοχής άμεσης επιρροής, αναδεικνύει σχέσεις πυκνότητας κτισμένου και ελεύθερου χώρου της πόλης καθώς και ορισμένες διακριτές ποιότητες των δικτύων που τα συνδέουν. Επιχειρείται μια σχηματοποίηση εκείνων των στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη δημιουργία ευρύτερων δικτυακών συσχετισμών:

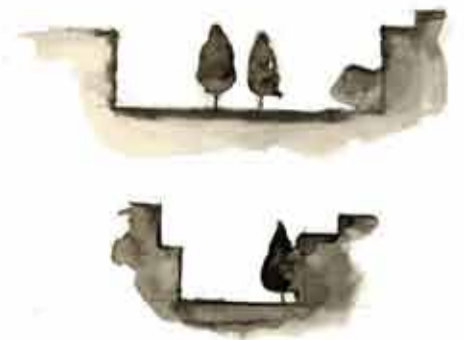
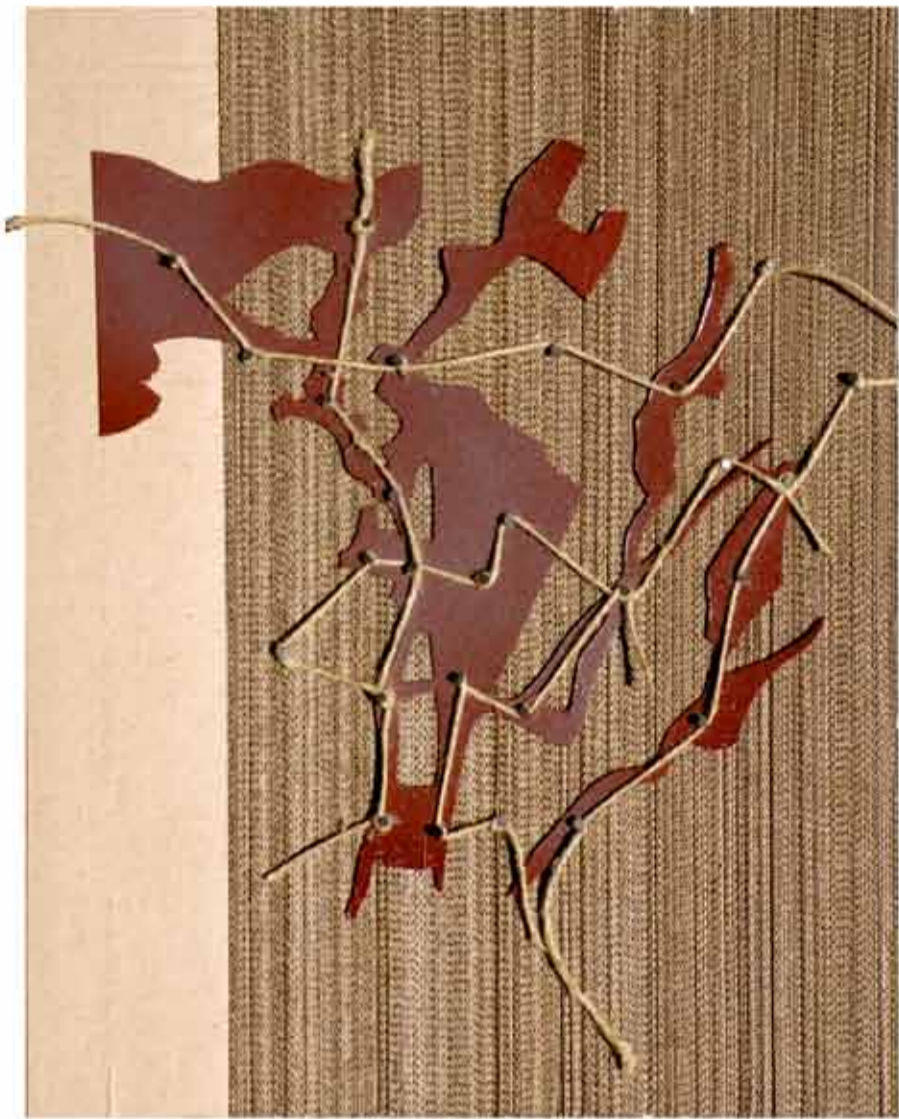

σημεία
γραμμές
επιφάνειες

Γραφιστική απόδοση
πιθανών συνδυασμών :

Πρόθεση μας είναι η ενεργοποίηση ενδεχόμενων συνδυασμών κόμβων [επιφανειών-σημείων] και διαδρομών [γραμμών] για την επίτευξη καλύτερων σύνδεσεων ανάμεσα στις αστικές ενότητες και στα θραύσματα φυσικού του σώματος της πόλης.

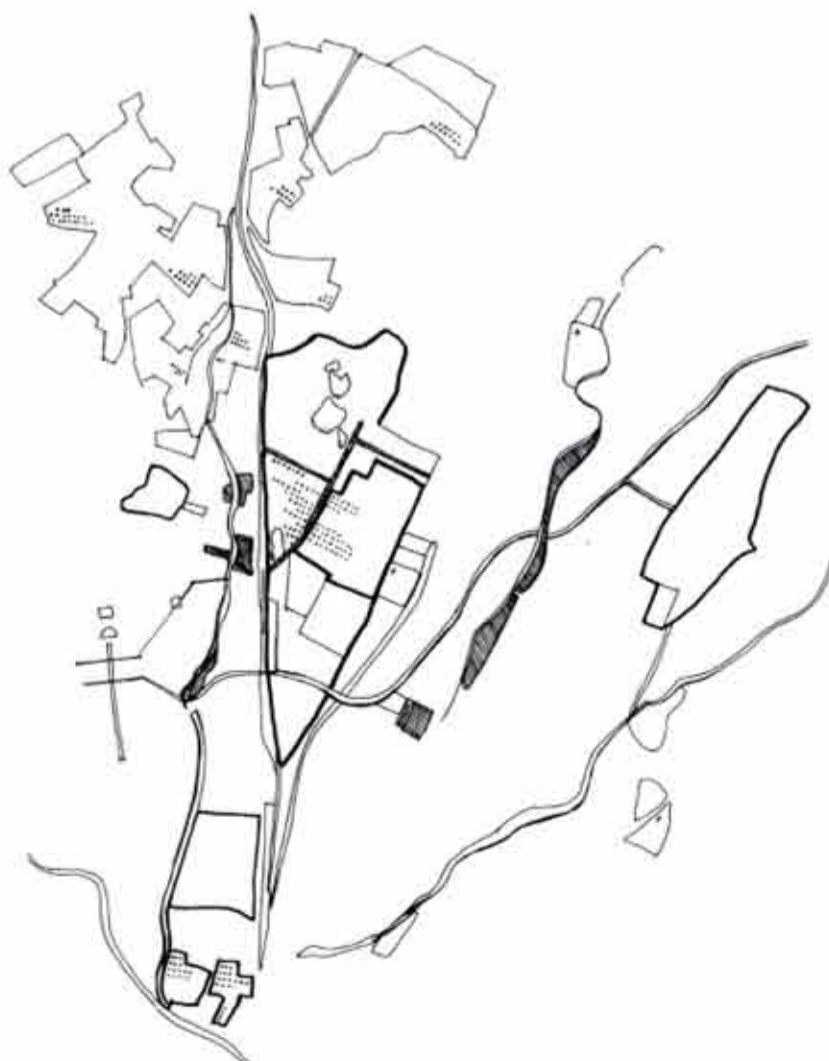
αντίληψη πλάτους του δρόμου
ανάλογη της θέσης των φυτεύσεων

αντίληψη του ύψους του κηπίου
ανάλογη του είδους των φυτεύσεων

Το ιδεατό μοντέλο που προκύπτει από τον διευρυμένο συνδυασμό δικτύων και επιφανειών, χρειάζεται να συμπεριλάβει την οπτική αντίληψη του πεζού κατά την ανάγνωση της πόλης.

Η σχηματοποίηση των οπτικών που καταγράφηκαν στην περιοχή μελέτης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση συνεχούς ροής του φυσικού στο αστικό και επομένως τη χωρική συνέχεια των πράσινων εκτάσεων.

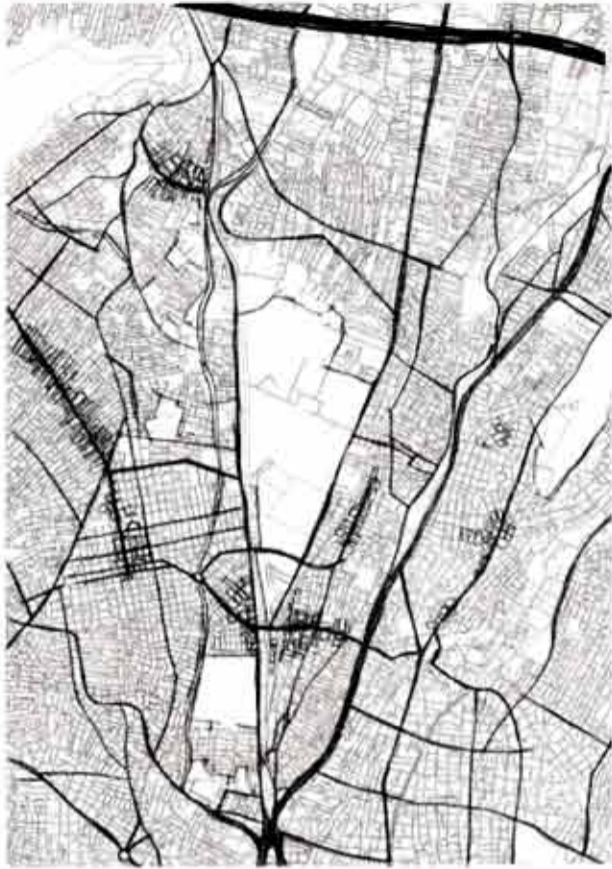

Οι αναλογίες των φυτεύσεων μεταβάλουν την ποιότητα του χώρου - δοχείου έως την περίπτωση της στοάς.

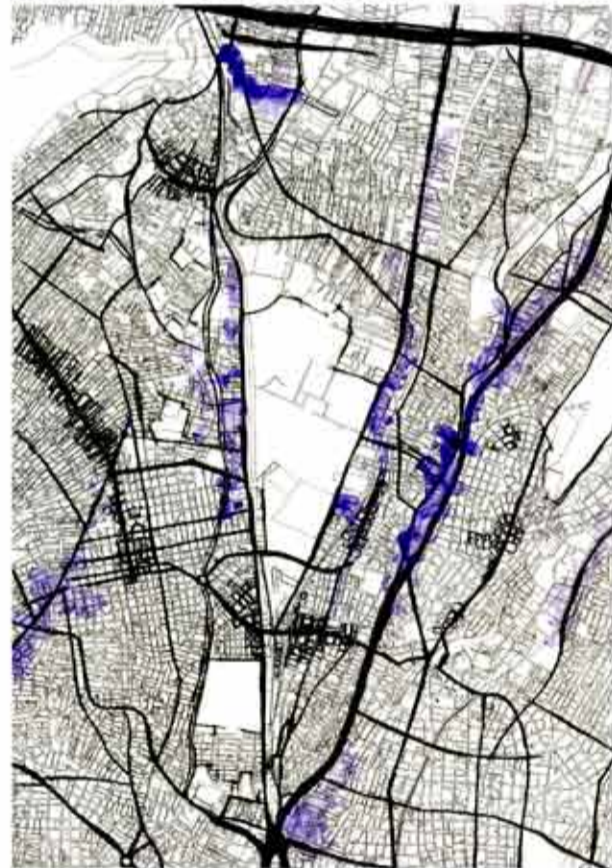

1 - 5000

παρατηρήσεις ως προς τα υπάρχοντα δίκτυα και τις ενώσεις

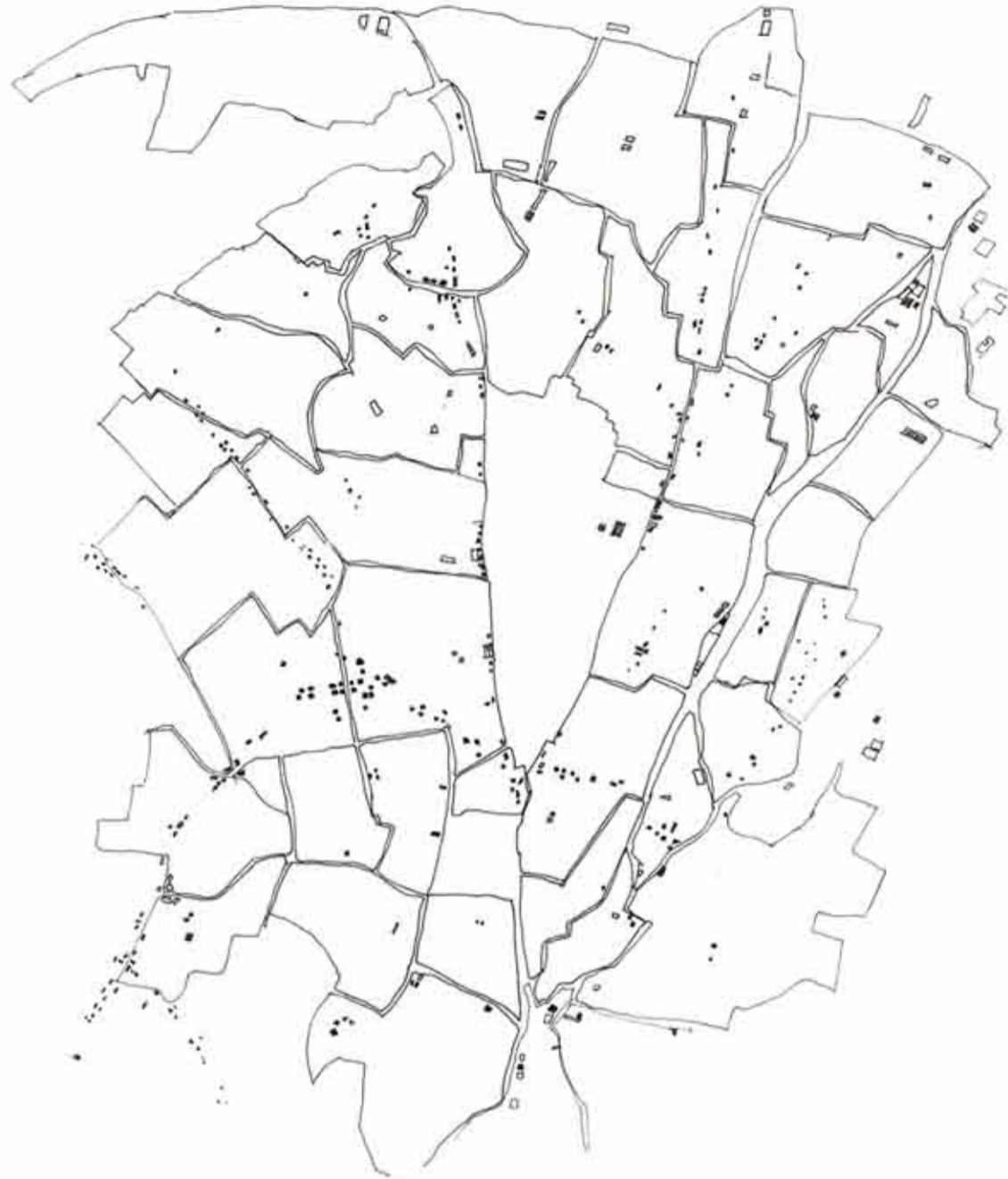
ιεράρχηση οδικών αρτηριών

συγκέντρωση χονδρεμπορίου/αποθηκών

συγκέντρωση εμπορίου

υπερτοπικά κέντρα - συνοικίες

- Κτισμένο: όρισμένο ανάμεσα σε ισχυρούς άξονες μεταφοράς ή/και φυσικά όρια, διοικητικά χωρισμένο σε Δήμους και συνοικίες . Τα σχολεία- αθλητικά κέντρα αποτελούν μικρότερες, επι μέρους κεντρικότητες σε επίπεδο γειτονίας. Στην περιοχή υπάρχουν πολλοί αδόμητοι χώροι, υπολείμματα παλαιών καλλιεργειών και εκτάσεις με ειδικό καθεστώς.

Το ρέμα , οι σιδηροδρομικές γραμμές , υποχρεώνουν τις περιοχές κατοικίας να αναπτυχθούν παράλληλα τους και δυσχεραίνουν τις εγκάρσιες κινήσεις.

- Δίκτυο κυκλοφορίας: η πρόσβαση στην περιοχή γίνεται από δρόμους ταχείας κυκλοφορίας ή βεβαρυσμένης κυκλοφορίας, που δρουν αποτρεπτικά στην προσέλευση από τις γύρω περιοχές. Την κατάσταση δυσχεραίνει το συγκοινωνιακό δίκτυο, οποίο καλύπτει τις περιοχές ακτινωτά από το κέντρο, αλλά όχι εγκάρσια. Οι συγκεντρώσεις των χρήσεων καθιστούν τα γραμμικά όρια των οδών ισχυρότερα.

Οι προγραμματισμένοι σταθμοί του μετρο δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί, ενώ ο προαστιακός και τα λεωφορεία με τα αραιά δρομολόγια δεν συμβάλλουν στην εύκολη πρόσβαση στην περιοχή.

διοικητικά όρια δήμων
Ιλίου - Αγ.Αναργύρων/Καματερού

Κλιμάκωση ιδιωτικότητας του μη κτισμένου.

- αστικά πάρκα, άλση, πλατείες
- περιορισμένης πρόσβασης: σχολεία, ιδρύματα
δεσμευμένες εκτάσεις
- στρατιώκειο
- ιδιωτικές περιοχές

Μεγάλο ποσοστό των ελεύθερων εκτάσεων βρίσκεται σε άμεση σχέση με το ρέμα Εσχατιάς-Φλέβας

-Περιοχές με ειδική συνθήκη:

Στρατόπεδο (πρόβλεψη για τη δημιουργία κέντρου δήμου και πάρκου στη θέση του)

Ραδιοφωνία (δημιουργία μουσείου Ραδιοφωνίας στην έκταση της)

φυτώρια (ιδιωτικές περιοχές σε άμεση γειτσίαση με το ρέμα)

ενδεικτική σχέση ιδιωτικών αγροτικών εκτάσεων με το ρέμα

Είναι μία περιοχή όπου εναλλάσσονται διαφορετικές πυκνότητες με μεγάλα αστικά κενά θύλακες γειτονιάς και κέντρα δήμων με υπολείμματα ελαιώνων και καλλιέργειών στα όρια μιας πόλης που διαρκώς διαχέεται. Οι οικοδομικές δραστηριότητες αναιρούν το κνάγλυφο, το δικαίωμα στη φύση ασκείται εξατομικευμένα και τεχνοκρατικά, η γη κατακερματίζεται με αυθαίρετη διαχείριση ενώ η χροτική γη σταδιακά εγκαταλείπεται.

Τραίνο:

Οι σιδηροδρομικές γραμμές δημιουργούν επιπλέον όριο που τέμνει τον αστικό ιστό.

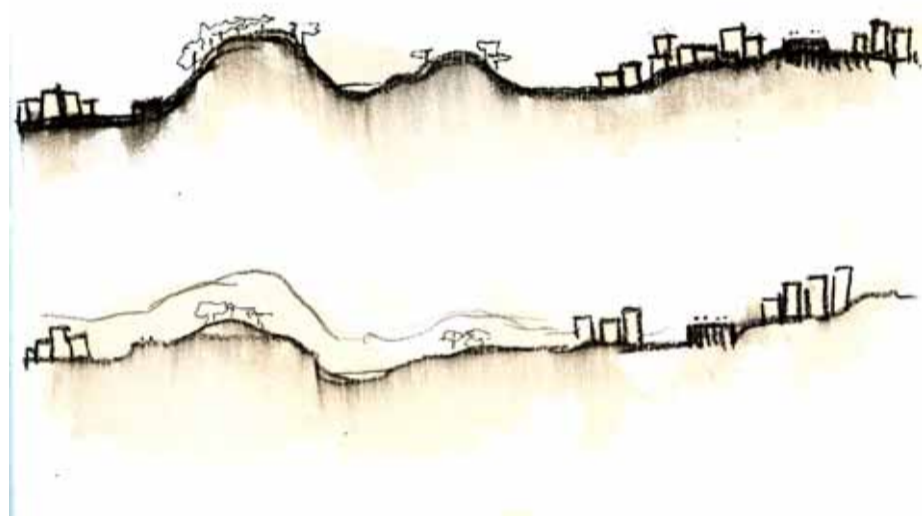
Ανατολικά, η γραμμή του προαστιακού με τους υπό διαμόρφωση σταθμούς (Αγ Αναργύρων 2011, Πύργος βασιλίσσης, ΣΚΑ) κατέστησε ανενεργή τη γραμμή δυτικά του πάρκου, καθώς θεωρήθηκε ότι επαρκεί για την εξυπηρέτηση των περιοχών του Θριασίου Πεδίου.

Η ανατολική γραμμή αποτελεί σκληρό όριο τόσο οπτικά, όσο και για τις εγκάρσιες κινήσεις της πόλης, καθώς η κίνηση της γίνεται υπέργεια στο ύψος της ανατολικής εισόδου του πάρκου. Δημιουργεί ρήγμα στον αστικό ιστό, είτε υπογειοποιημένη, είτε υπερυψωμένη σε σχέση με το δομημένο.

Η δυτική ανενεργή γραμμή, εφαιπτόμενη στο πάρκο, διατηρεί πιο ήπια κλίση χωρίς να είναι τόσο ισχυρή σαν όριο. Προβλέπεται κάποια στιγμή να επαναλειτουργήσει.

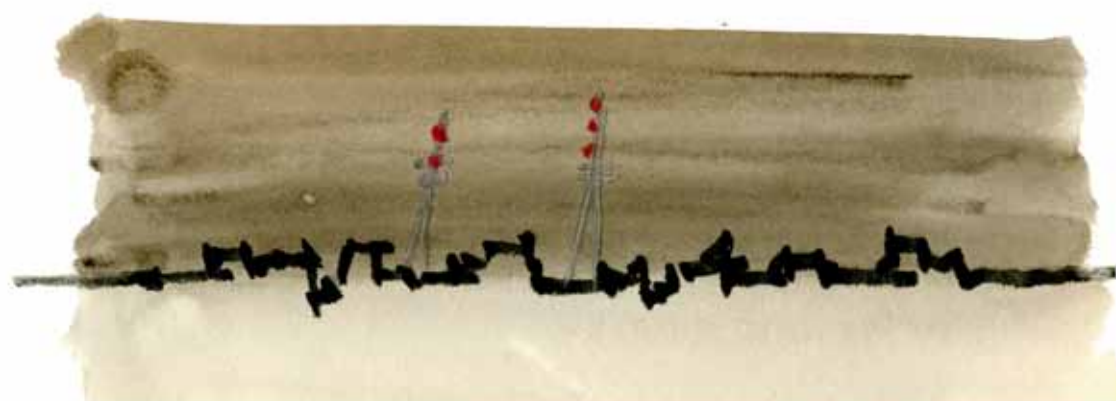

- Πάρκο Τρίτση: αναπτύσσεται εσωτερικά. Το πάρκο χαρακτηρίζεται ως περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και παρούσα κατάσταση είναι αποτέλεσμα διαγωνισμού του 96 και παραδόθηκε στο κοινό το 2001. Αποτελεί ένα αστικό πάρκο με περιοχές φυσικού ή που παραπέμπουν σε φυσικό, όπως οι λόφοι και οι τεχνητές λίμνες που αποτελούν βιότοπο για τα πουλιά και μεγάλη έκταση καλλιέργειας φυσικιάς και ελιάς. Ο σχεδιασμός της έχει πάρει τον χαρακτήρα ορθοκανονικών χαράξεων που προσπαθούν να ερμηνεύσουν τις αγροτικές καλλιέργειες και τους λόφους με αστικούς όρους. Η οριοθέτηση του πάρκου είναι σαφής, επιμήκης και σκληρή καθορισμένη από τους οδικούς άξονες και τις αστικές δραστηριότητες.

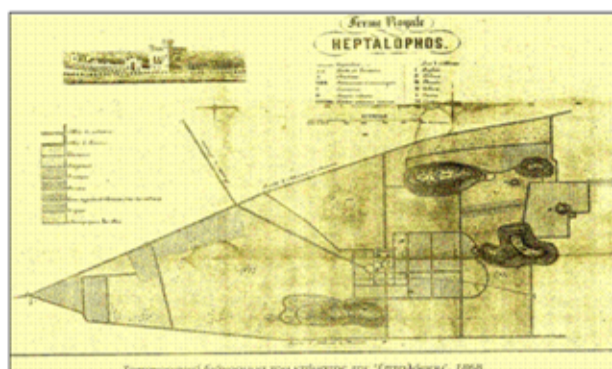

συγκεντρώσεις επισκεπτών του πάρκου

Η μετάβαση από της μικρότερης κλίμακας πρασίνου στην μεγαλύτερη έκταση του πάρκου δυσχεραίνεται από την παράθεση των γραμμικών ορίων. Από τη δυτική πλευρά το ρέμα, η χασιάς και το ισχυρό εμπορικό μέτωπο, η ανενεργή σιδ. Γραμμή. Ενώ από τα ανατολικά η σιδηροδρομική γραμμή, το μέτωπο της δημοκρατίας και οι ιδιωτικές εκτάσεις που μεταθέτουν το όριο του πάρκου ακόμη πιο πίσω σε σχέση με το δομημένο

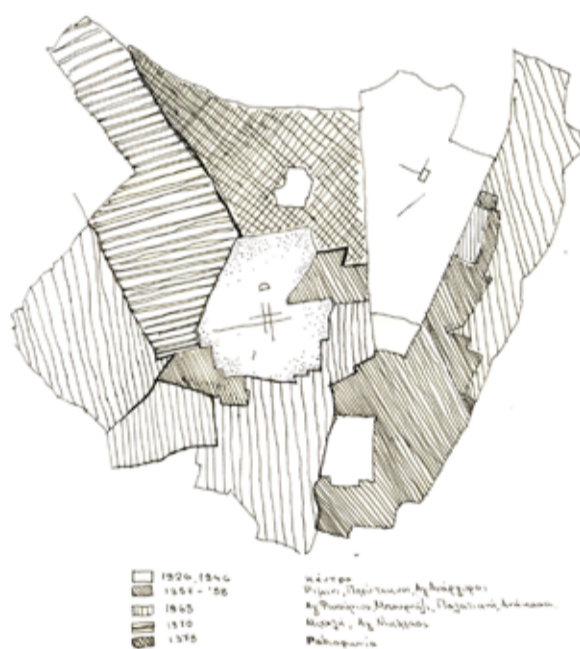

β. παράγοντες διαμόρφωσης του χαρακτήρα της περιοχής

1. 1848-1861: Η βασιλική οικογένεια αποκτάει το κτήμα της 'Επταλόφου' προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πρότυπο Κέντρο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, υπό την εποπτεία της βασίλισσας Αμαλίας. Ο οικισμός των Κάτω Λιοσίων, που ρυμοτομείται από Βαυαρούς μηχανικούς, ιδρύεται το 1858 ώστε να στεγάσει εργάτες από τις γύρω περιοχές.

1938

1924-1946
 1951-56
 1965
 1970
 1975

"Πολλαϊκή συγκέντρωση στη Ραδιοφωνία 25.000 κατοίκων για την ένταξη στο σχέδιο πόλεως της περιοχής της Ραδιοφωνίας-Εθνικής Εστίας
 Μετά την επιτυχή συγκέντρωση οι σύλλογοι δεξιώθηκαν το δημοτικό συμβούλιο σε γειτονικό καφενείο
 Πρωτοφανής ενόχληση συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης για το θέμα της Ραδιοφωνίας.....
 Κάποιος, πάνω στο κέφι διάβασε κι ένα ποίημα

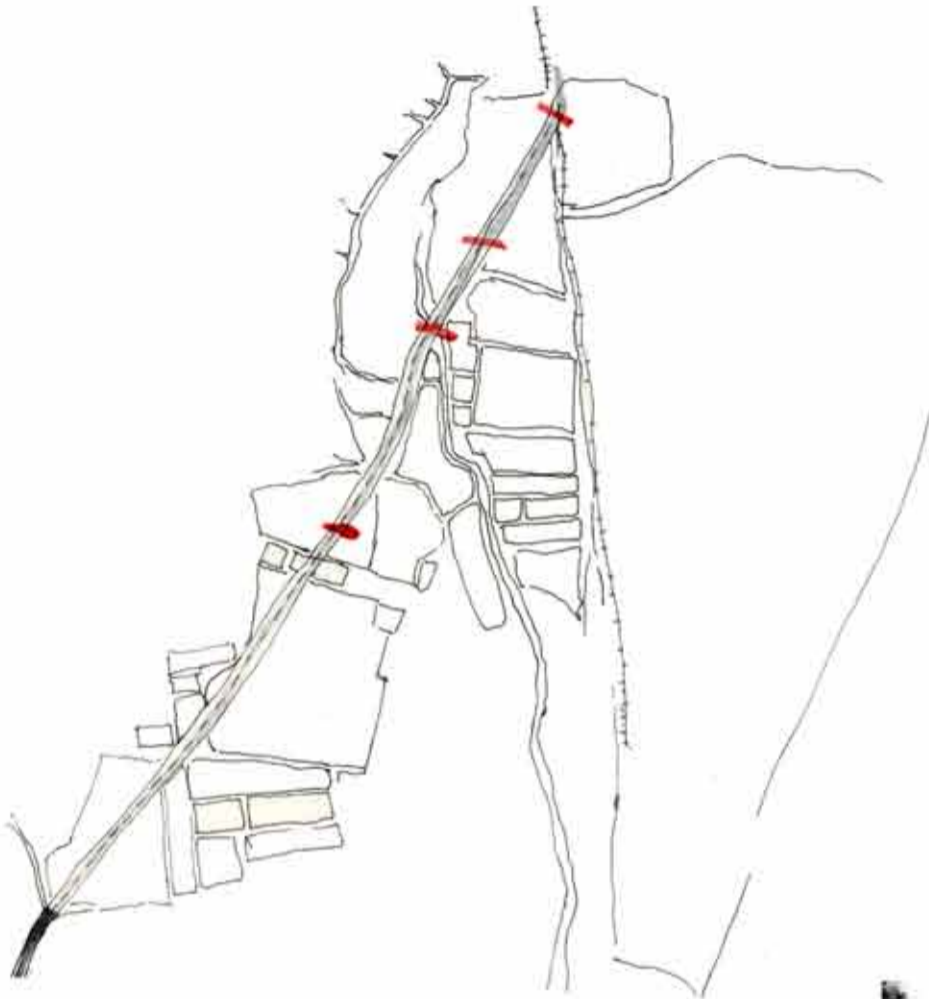
"Όλοι αγωνιζόμαστε
 όλοι με μια μανία
 να φέρουμε το σχέδιο
 στη Ραδιοφωνία" (1)

πηγή: Μαυρίδου Μ. "Η συγκυριακή ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας: Νέα Λιόσια. Πολεοδομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από την διαμόρφωση αστικής γαιοπροσόδου μέσω της αυθαίρετης εκτός σχεδίου δόμησης"

2. διαδοχική ένταξη περιοχών στο σχέδιο πόλης

1960

3. Η διάνοιξη της Λ.Θηβών είχε προβλεφθεί ήδη από το διάταγμα 7-10-1978 (ΦΕΚ 542Δ/20-10-1978) , και έχει εγκριθεί στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) του Δήμου Ιλίου 12-03-1991 , διάταγμα (ΦΕΚ 226Δ/08-05-1991). Οι δεσμευμένες από το κράτος εκτάσεις έχουν απαλλοτριωθεί, ωστόσο το έργο οδοποιίας δεν έχει ξεκινήσει.

4. Παράγοντας οικιστικής εξέλιξης στην περιοχή η αυθαίρετη δραστηριότητα δόμησης από τους ιδιοκτήτες οικοπέδων . Οι κατοικίες ανοικοδομούνταν παράνομα σχεδόν σε μια νύχτα από τις ίδιες τις οικογένειες και η αυξημένη ζήτηση σε υλικά προσέλκυσαν μάντρες υλικών (και σε συνδυασμό με το οδικό δίκτυο) . Οι εκάστοτε μηχανικοί βασιζόμενοι στις γνώσεις τους χάριζαν τις ιδιοκτησίες παραλάσσοντας τους κανονισμούς εντός σχεδίου κατά βούληση. Έτσι όταν μετα από χρόνια η περιοχές εντάχθηκαν στο σχέδιο πόλης, το κράτος θεώρησε ότι δεν ήταν απαραίτητη πολεοδομική μελέτη και πρόβλεψη περισσότερων ελεύθερων χώρων.

Η ένταξη στο σχέδιο πόλης γίνεται τμηματικά, με τελευταία την περιοχή της ραδιοφωνίας
 Σε μια περιοχή αγροτικών εκτάσεων και συστηματικής οικοδόμησης αυθαιρέτων, το αστικό τοπίο ως διαρκώς μεταβαλλόμενο και ασυνεχές, βρίσκεται σε μία περίοδο **αναμονής**.

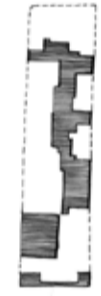
μέσα σε 20 χρόνια η οικιστική δραστηριότητα άλλαξε δραστικά την αναλογία του κτισμένου στην περιοχή των Λιοσίων

γ. κτισμένο - άκτιστο σήμερα

σχέση κατοικίας - πρασίνου
σε επίπεδο οικοδομικού τετραγώνου

διαβάθμιση προσβασιμότητας
στο εσωτερικό των ο.τ. ανάλογα
με το εκάστοτε σύστημα δόμησης

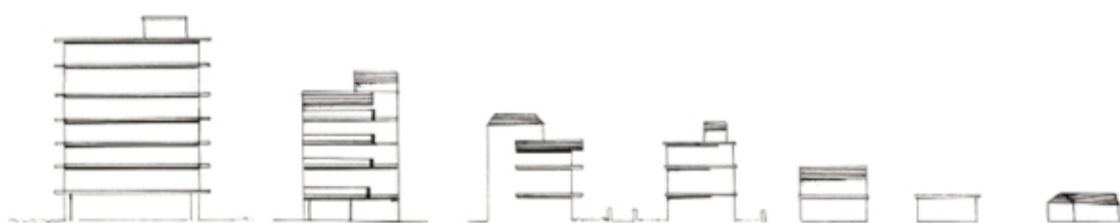

Παρατηρώντας το αποτύπωμα του πρασίνου εντοπίζονται διαφορετικές σχέσεις με την κατοικία.
Ενδεικτικά, μια κατηγοριοποίηση σε 3 τύπους

- A. κατοικίες που κολλάνε» στο όριο του δρόμου, αφήνοντας μια πράσινη γραμμή έγκλειστη στο εσωτερικό του τετραγώνου.
- B. πιο σφικτό» σύστημα δόμησης στο κέντρο της πόλης, πράσινα περιγράμματα στο ο.τ, είτε ως γραμμικοί κήποι στις εισόδους-πρασια, είτε ως δενδροστοιχίες στα πεζοδρόμια. Οι εσωτερικοί ακάλυπτοι χώροι χρησιμοποιούνται ως προέκταση των κατοικιών με πρόχειρες κατασκευές.
- Γ. νεόδμητα κτήρια χτισμένα με το ελεύθερο σύστημα και περιμετρική αυλή

4 διακριτές περιοχές με χαρακτηριστική σχέση δημόσιου - ιδιωτικού

Ενδεικτικά ύψη κτηρίων.
η περιοχή της Ραδιοφωνίας έχει χαμηλότερο σ.δ

τύποι κτηρίων

κατοικία στο όριο του δρόμου, στενός ακάλυπτος δύσκολος στην πρόσβαση

μικρότερη πυκνότητα δομημένου, πολλά νεόδμητα με πιλοτή και πρασιά

χαμηλά ύψη, αυλές, στενοί ακάλυπτοι με πρόχειρες κατασκευές

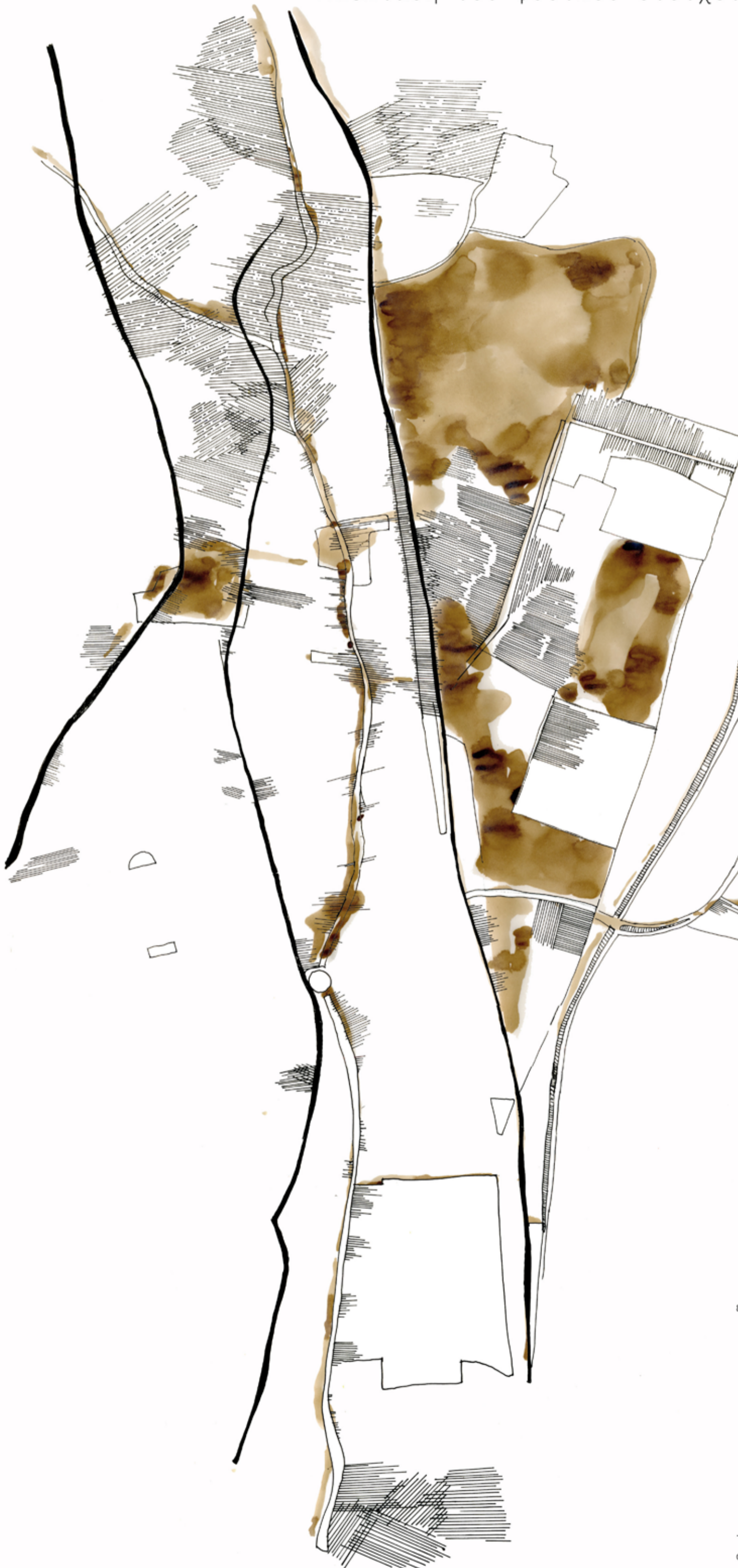
αραιή δόμηση, υπολείμματα καλλιεργειών, αυλές

διαδοχή τύπων κτισμένου σε σχέση με τον άξονα του ρέματος

Πρόταση

Επέκταση του φυσικού στοιχείου και του αγρού στην πόλη

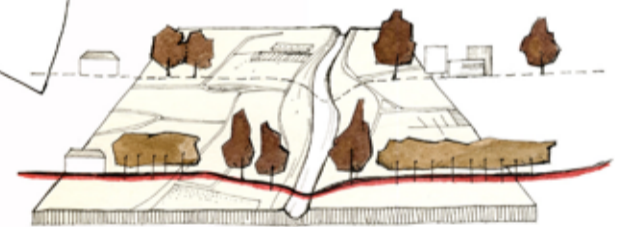

1. Προέκταση και ενίσχυση του αγροτικού χαρακτήρα ώστε οι δημόσιες καλλιεργήσιμες εκτάσεις του πάρκου να βρίσκουν συνέχεια στα ιδιωτικά περιβόλια της πόλης

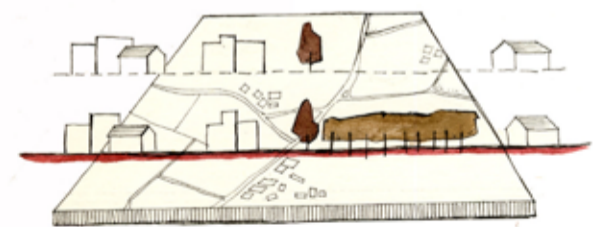
2. Ενίσχυση του φυσικού στοιχείου με την ανάδειξη του γραμμικού πάρκου του ρέματος και τη σύνδεση του με το αστικό πάρκο.

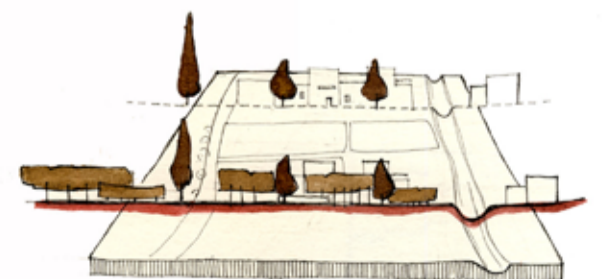
ενδυνάμωση του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής

αξιοποίηση της παραποτάμιας ζώνης

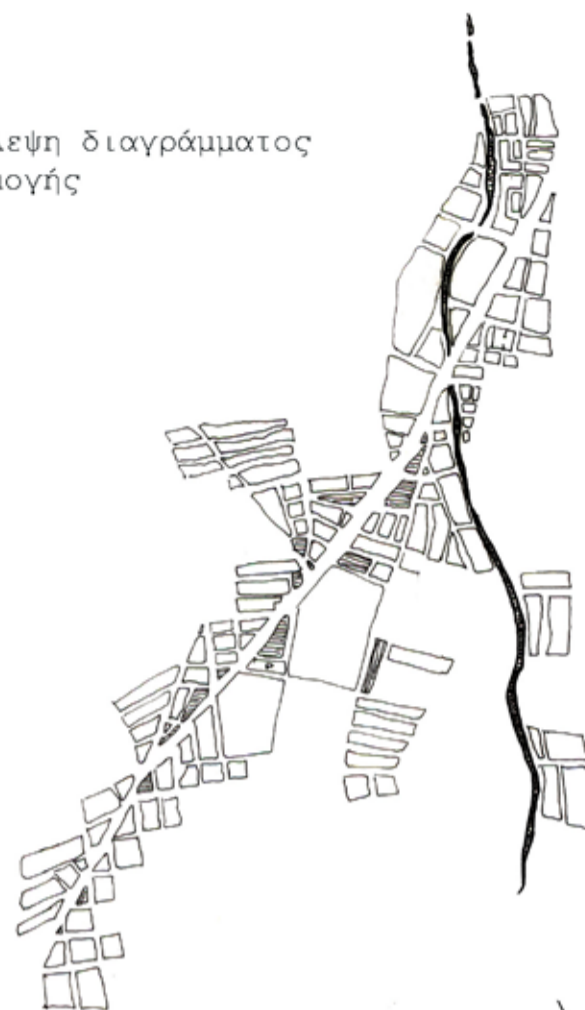
επέκταση στην αραιοδομημένη περιοχή

τμήματα καλλιεργήσιμων εκτάσεων σε πλατείες και αδόμητους χώρους στην πόλη

πρόβλεψη διαγράμματος εφαρμογής

περιοχές δεσμευμένες σήμερα

Ιεράρχηση δικτύου

Αποδυνάμωση ισχυρών οδικών αξόνων με ευνοϊκότερη διαχείριση των κινήσεων του πεζού ώστε να δημιουργηθούν πιο άμεσες μεταβάσεις. Διανοίξεις για την εξυπηρέτηση περιμετρικά της αγροτικής περιοχής, διάνοιξη της Ιπποδαμείας κατά το διάγραμμα εφαρμογής του Δήμου.

Θηβών

Οι δεσμευμένες εκτάσεις για τη διάνοιξη της Θηβών να αποδωθούν για καλλιέργειες με διαχείριση συνεταιρισμών τοπικών, που θα αποτελέσει και την εκκίνηση μιας διαδικασίας ίδρυσης σχολών μαθητείας, μεταποιητικών κέντρων και τη διάθεση μέρους των προϊόντων σε κοινωνικά παντοπωλεία.

σχέση της Θηβών με κεντρικές οδούς και στοιχεία κυκλοφοριακού φόρτου που υποδηλώνουν την εκτόνωσή της λεωφόρου πριν τον κόμβο της Έκτορος (όριο της περιοχής της Ραδιοφωνίας)

πρόταση:

μερική υλοποίηση διαγράμματος εφαρμογής σε κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, (διάνοιξη της Ιπποδαμείας, παιδική χαρά στη διασταύρωσή της με τη Ραδιοφωνία, δημιουργία μικρών χώρων πάρκινγκ κατά μήκος της Θηβών, στο ύψος της Ραδιοφωνίας)-η χάραξη της Θηβών να μην υλοποιηθεί στο ύψος του ρέματος αλλά περιφερειακά -οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις να αποδωθούν προς καλλιέργεια

κέντρα

αγρός

Σύνδεση υπερτοπικών κέντρων με άξονα το ποτάμι και την ενίσχυσή του από την ενεργοποίηση υποχόντων υποδομών : το τραμ και σε μικρότερο βαθμό την εισαγωγή δίκτυου ποδηλάτη.

Χρήσεις- Επανοικειοποίηση / Επανάχρηση

Για την ενεργοποίηση των υπολειμματικών χώρων και την ένταξή τους στο αστικό περιβάλλον πρέπει να αντιμετωπιστούν ως υποδομές της πόλης, με άμεση αναφορά σε αυτήν. Η βιωματική εμπειρία και η ένταξη χρήσεων που θα σχετίζονται με την αντίληψή τους ως δημόσιους τόπους είναι εκείνη η διαδικασία που θα τους τροφοδοτήσει με αξίες και σύμβολα.

Ενώσεις περιοχών με υπερτοπικά δίκτυα

Τραμ (ρυθμιστικό 2021):

Επανάχρηση των ανενεργών γραμμών και αποδυνάμωση της αυστηρότητάς τους με κατάλληλες διαμορφώσεις ώστε να γίνουν ενεργό μέρος της κίνησης του πεζού και του ποδηλάτη στη σύνδεση επιμέρους περιοχών. Σταθμοί εντός του πάρκου και σύνδεση με τη μελλοντική προέκταση από τα Άνω Πατήσια ή τη σύνδεση με τους σταθμούς του μετρό (μελλοντικούς Ιλίου, Περιστερίου σύμφωνα με πρόταση του Ασδα και της Αττικό Μετρο για τη γραμμή 4)

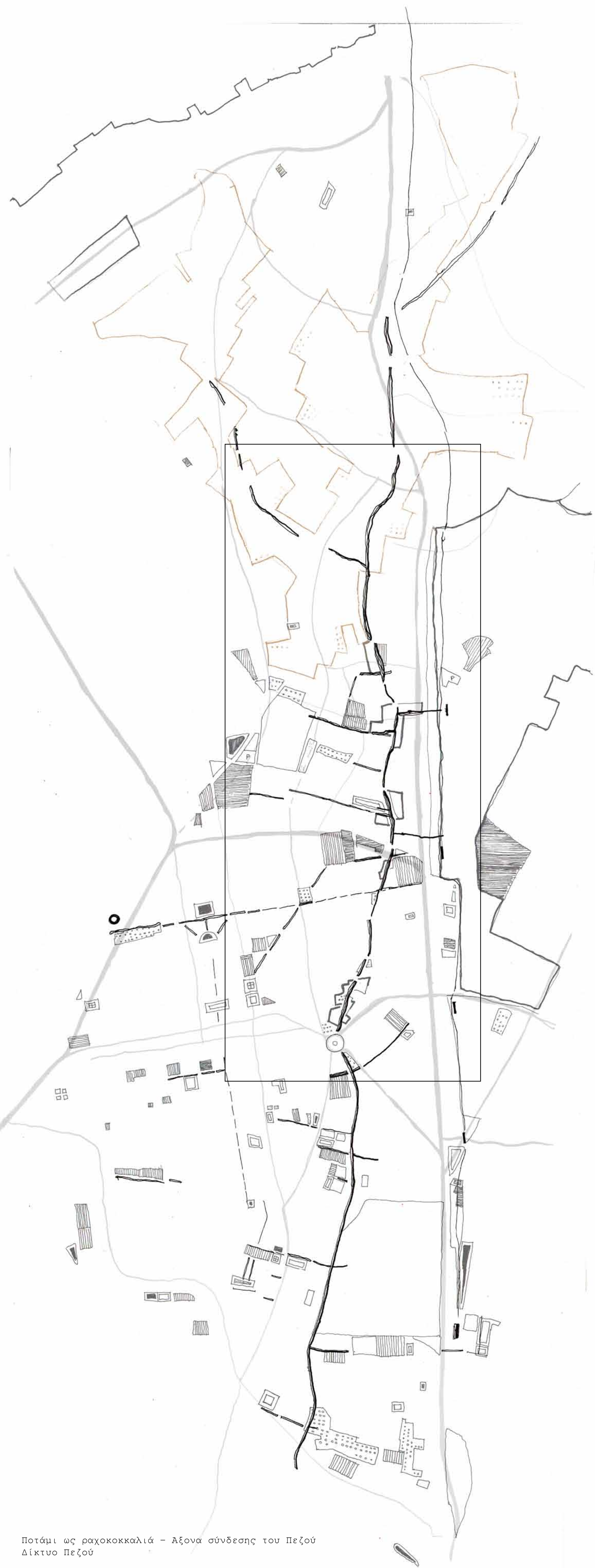
σύνδεση κέντρων με δίκτυα

γραμμή τραμ

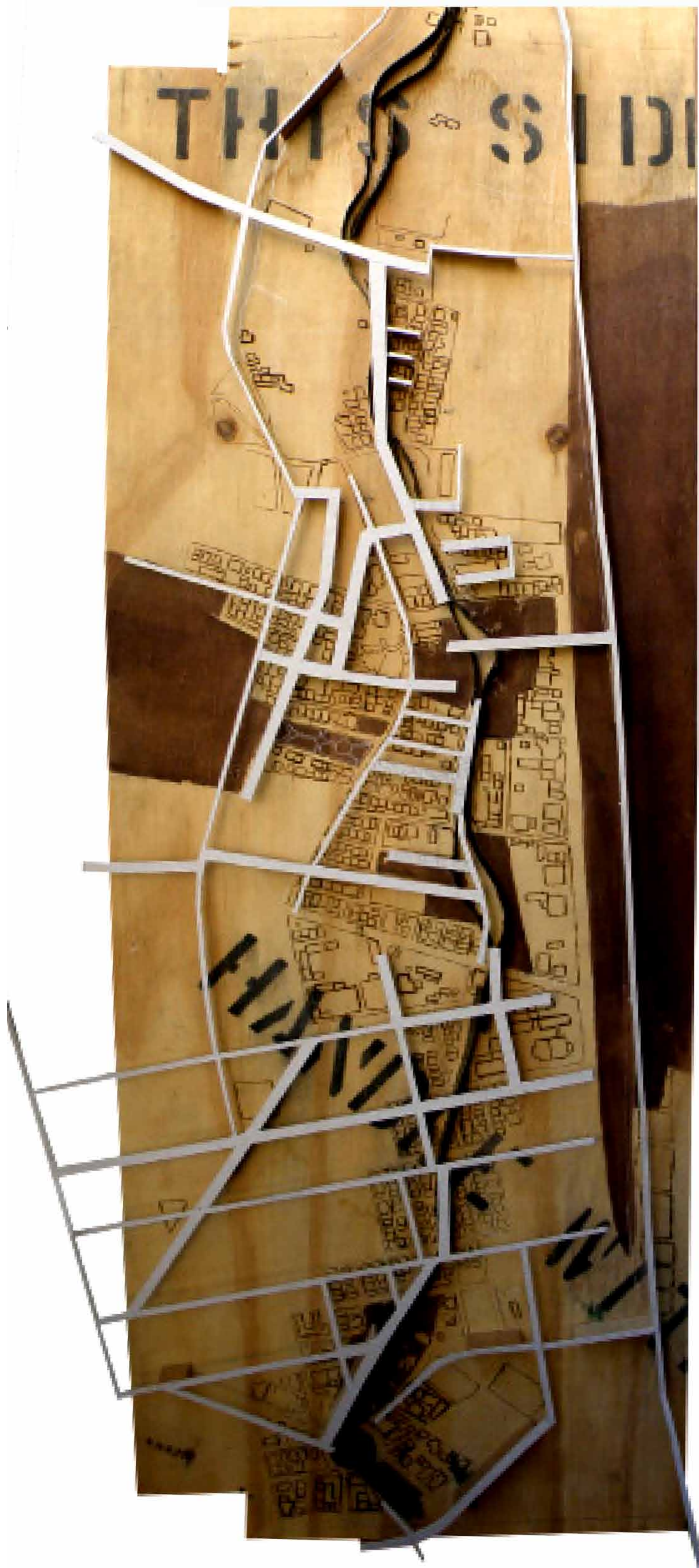

δίκτυο ποδηλάτη

Ποτάμι ως ραχοκοκκαλιά - Αξονα σύνδεσης του Πεζού Δίκτυο Πεζού

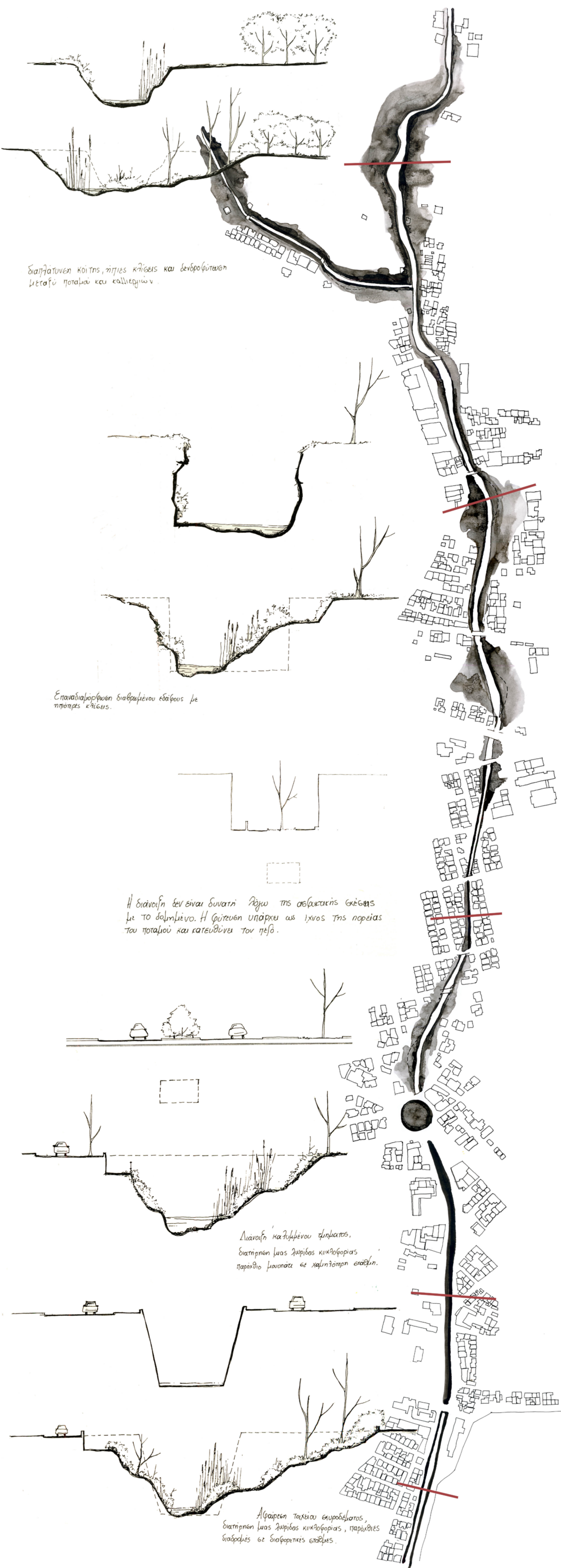
Για την ενεργοποίηση ενός δικτύου όπως αυτό του ρέματος, απαραίτητη η διαχείριση και ανάδειξη του φυσικού τοπίου με προσβάσεις και σηματοδότηση
Η διαδικασία της εγκάρσιας κίνησης αποδυναμώνει την ένταση του δίπολου αστικού φυσικού σε μια σχέση διαδοχής, βοηθάει το χρήστη στην αναγνώση και την αναγνώριση στοιχείων που αντιλαμβάνονται ως μειονεκτήματα για την περιοχή.

Δίκτυο του πεζού

Ανάδειξη του φυσικού στοιχείου σε ραχοκοκκαλιά των συνδέσεων της πόλης. Οι παρεμβάσεις - πεζοδρομήσεις είναι ιεραρχημένες σε διαπλατύνσεις πεζοδρομίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας στο κέντρο του Ιλίου, σε ήπιας κυκλοφορίας και σε πεζοδρόμους που βρίσκονται σε άμεση επαφή με το ρέμμα. Οι πεζοδρομήσεις αυτές προτείνουν την αντικατάσταση των δένδρων της αστικής δενδροστοιχίας σε δένδρα καλλιεργήσιμα ώστε να αποτελέσουν το οπτικό ερέθισμα που θα υποδείξει τη διαδοχικότητα του αστικού τοπίου στην προσέγγισή του στο ρέμμα

διατηρούμεν κοίτης, ήπιες κλίσεις και δεινροφύτευση
μεταξύ ποταμού και καλλιεργιών.

Επαναδιαμόρφωση διαβρωμένου εδάφους με
ήπιες κλίσεις.

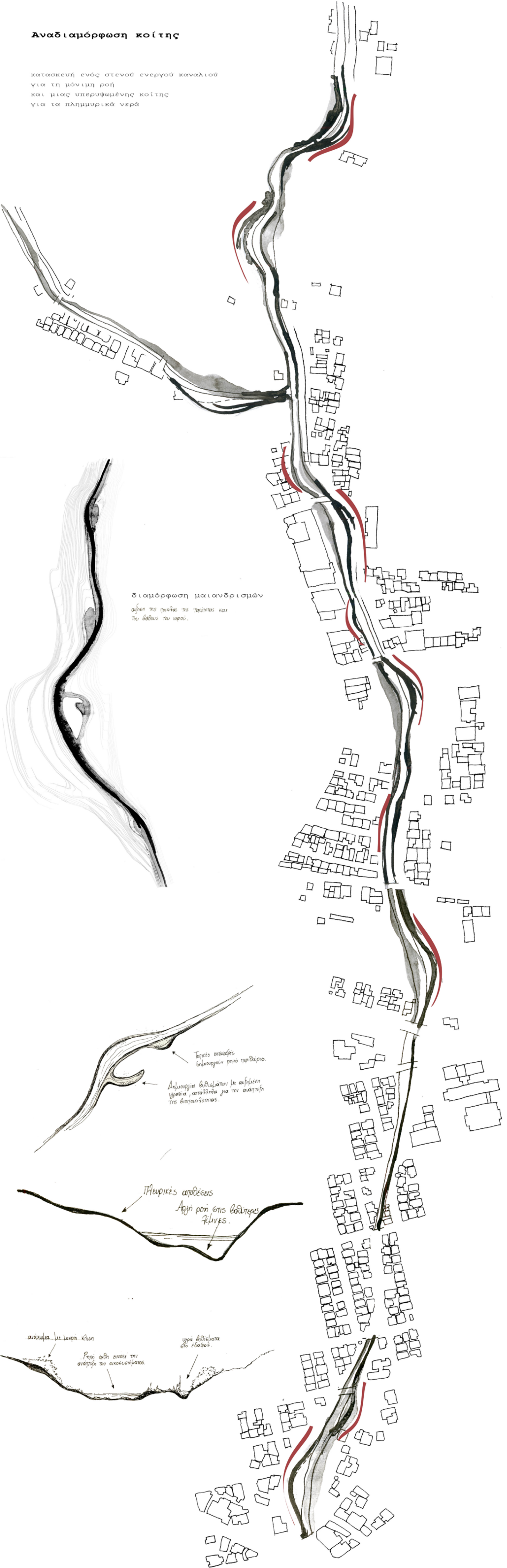
Η διάνοψη δεν είναι δυνατή λόγω της ασβεστωμένης οχθής
με το δολιμίνο. Η φύτευση υπάρχει ως ίχνος της πορείας
του ποταμού και κατευθύνει τον ήφο.

Διάνοψη καλυμμένου φημάτος,
διατήρηση μιας λυγρής κυκλοφορίας
παράλληλο μονοπάτι σε χαμηλότερη στάθμη.

Αφαίρεση τοιχείου εκτροχέματος,
διατήρηση μιας λυγρής κυκλοφορίας, παράλληλες
διαβάσεις σε διαφορετικές στάθμες.

Αναδιαμόρφωση κοίτης

κατασκευή ενός στενού ενεργού καναλιού για τη μόνιμη ροή και μιας υπερψωμένης κοίτης για τα πλημμυρικά νερά

διαμόρφωση μαϊανδρισμών
αίθρη της ηρώας της ταχύτητας και του βάθους του νερού.

Τοπικές εκβάσεις
βελτιουργούν πολύ περισσότερο.
Αηλιουργία βελτιώσεων με αυξημένη υψοβία, κατάλληλα για την αναπλήρωση της βιοποικιλότητας.

Πλευρικές αποδέσεις
Αφήνουν στις βόλιτες
ζώνες.

ανάμειξη με λεπτή κλίση
Ροή αλλη εννοεί την ανάμειξη του οικοσυστήματος.
υγρά βλάστηματα στο έδαφος.

Εναλλακτικές μέθοδοι στήριξης των πρανών

τα έργα έναντι διαβρώσεων και εναποθέσεων πρέπει να προσαρμόζονται εύκολα στο μεταβαλλόμενο του υδατορέματος

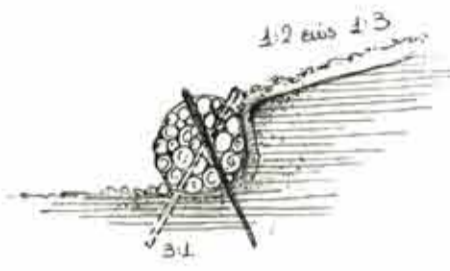
διαπερατότητα
ευκαμψία
εύκολη συντήρηση

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΚΛΑΔΙΑ

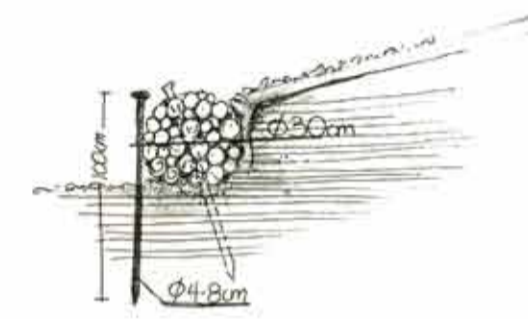
Επιμήκεις δέσμες (Αουκάνικα).

Φρεσκοκομμένα κλαδιά $l = 10-40m$, $d = 10-30cm$
 Λένονται σε ειδικά στηρίγματα με γαββανισμένο αέρα (1-3mm)
 Προστασία πρανών και πυθμένα, κατασκευή έργων καθόλησης του υδατορέματος (παράπτητων ή εγκάρσιων).
 Ευκαμψία, εύκολη προσαρμογή στις νέες συνθήκες που θα δημιουργηθούν από τις διαβρώσεις και εναποθέσεις.

Μέσο βάθος ροής < 30cm

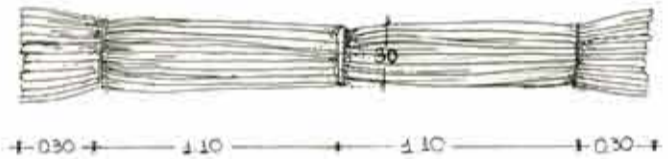

Μέσο βάθος ροής > 30cm (έως 60cm)

κλαδοδέψη λιβάς

Χρησιμοποιούνται δέματα από φρεσκοκομμένα κλαδιά ιτιάς (ή ούλιου, φυλάουλου ή κωνοφόρου δέντρου), συνήθως μεγαλύτερου πλάτους 3m μήκους και πλάτους μέχρι 5m. Λένονται με ανοξείδωτο αέρα $d = 1.2mm$.

Εγκάρσιοι αναβάθμοι

Χαμηλά φράγματα, αραιά τοποθετημένα στον πυθμένα της κοίτης, εκτείνονται μόνιμα στο νερό και δημιουργούν υδατοπέδη στην ανάγεια πλευρά τους και σκεπάζουν τον βυθό στην κατώτερη πλευρά.
 Οι αναβάθμοι συρρικνώνουν το νερό, μειώνουν την παύση του και συγκρατούν θερμές ύδατες, δημιουργώντας περιβάλλον αναπαραγωγής μικροοργανισμών.

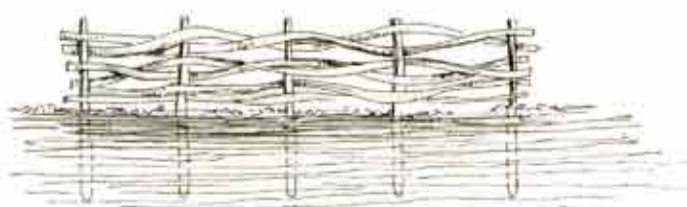

Φράχτες (πλεγμένοι).

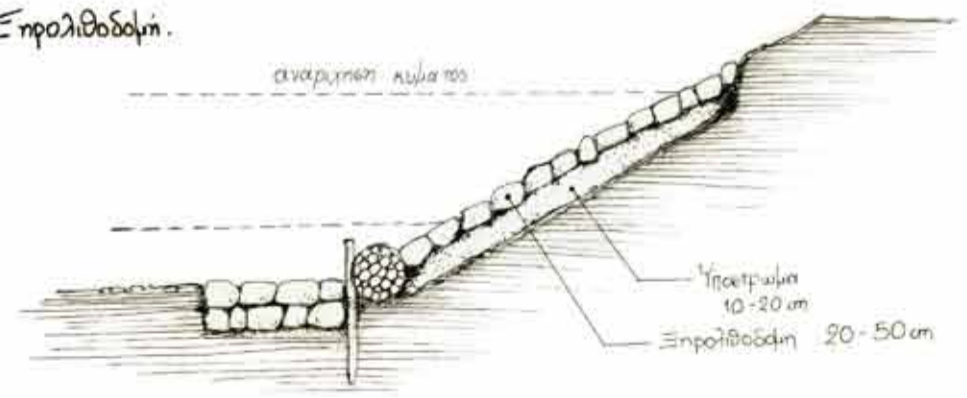

«Ζωντες φράχτες»
 Οι κλαδοί των πλεγμάτων φυτεύονται έτσι ώστε να αναπτύσσονται ρίζες. → Λυγαρία

Συμπεριποίηση πρανών, προστασία από τη διαβρωση. - Παράπτητα ή κάθετα έργα καθόλησης στο ρεμα. Εύκολη προσαρμογή και κατασκευή, χαμηλό κόστος.

Ξηρολιθοδομή

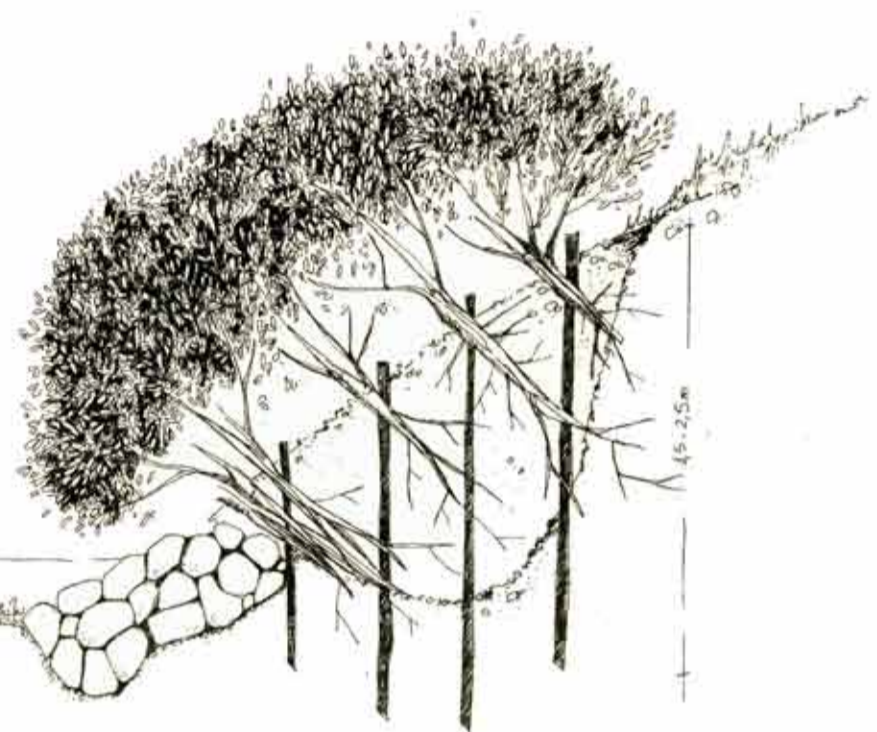
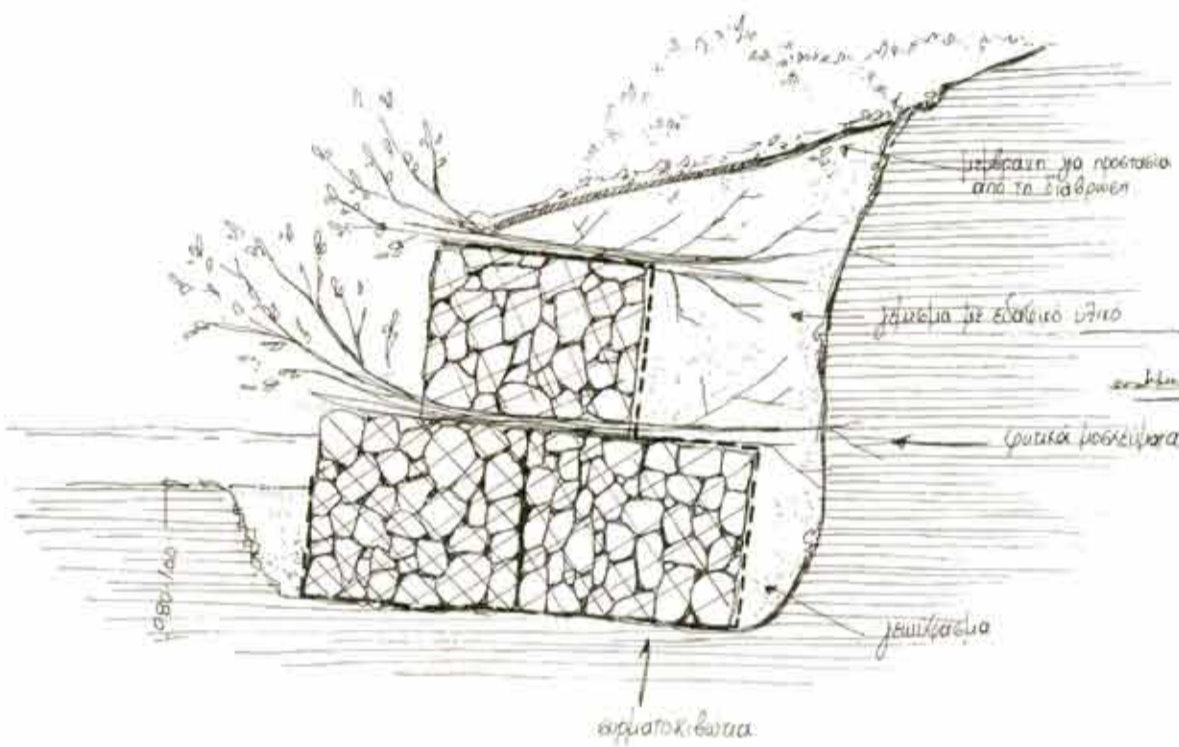
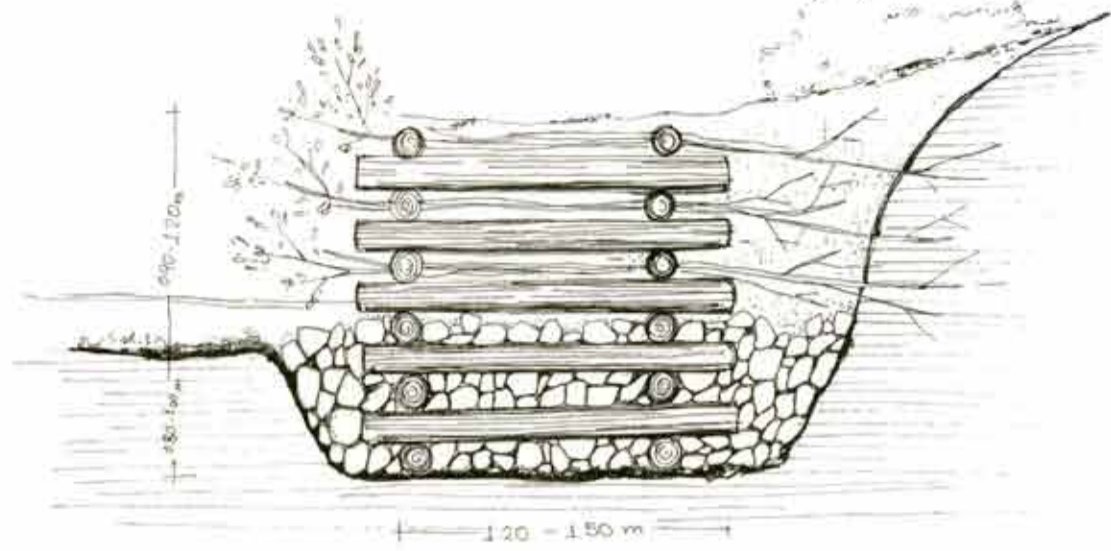

αναρρίχηση κλίμακας

Υψομετρία 10-20cm
 Ξηρολιθοδομή 20-50cm

φυτοκάλυψη

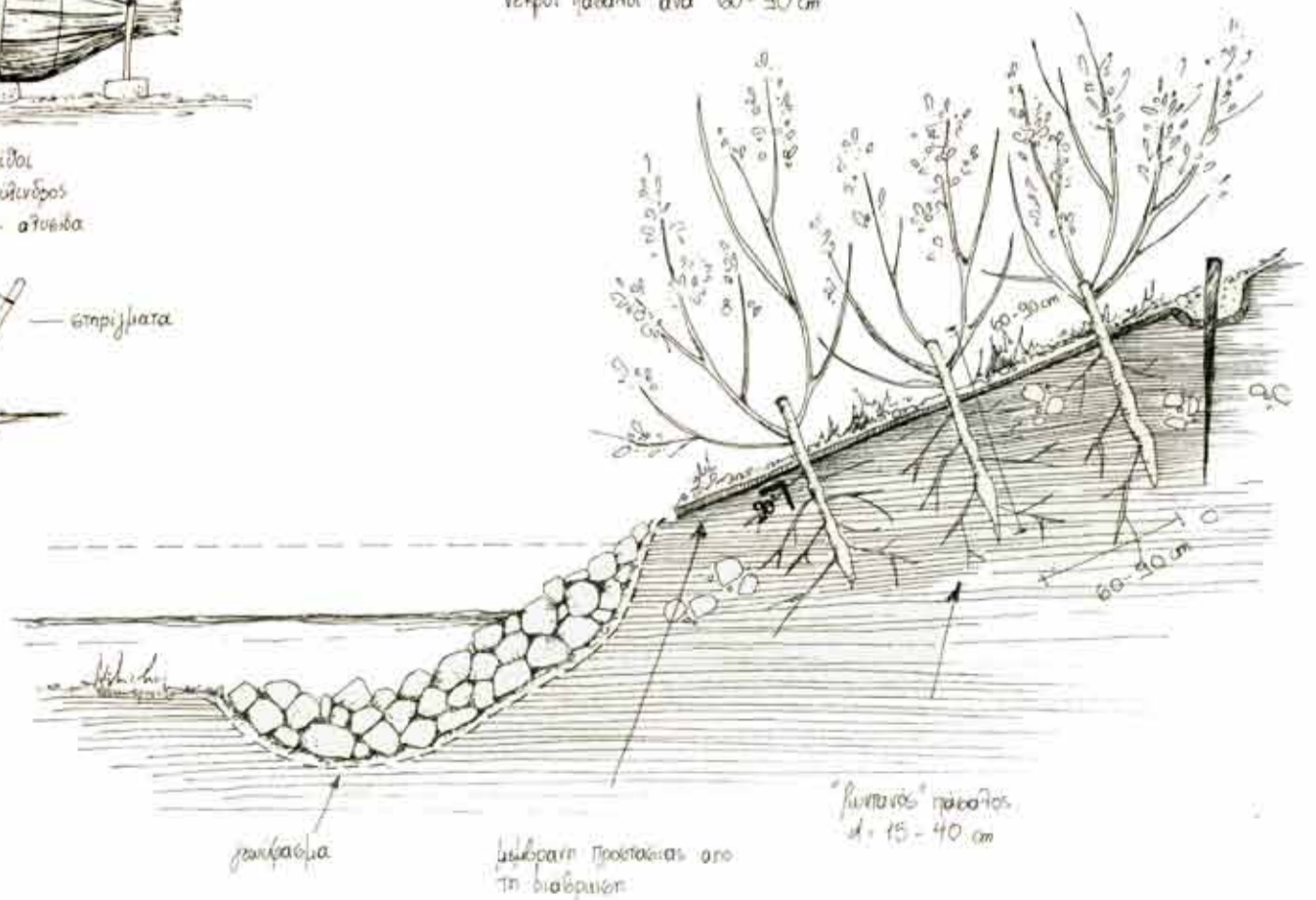
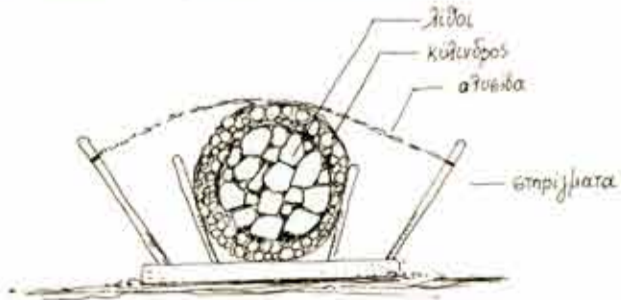
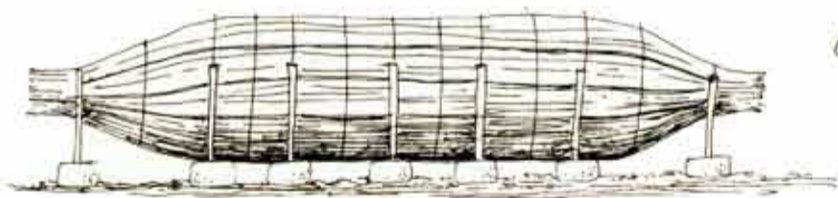
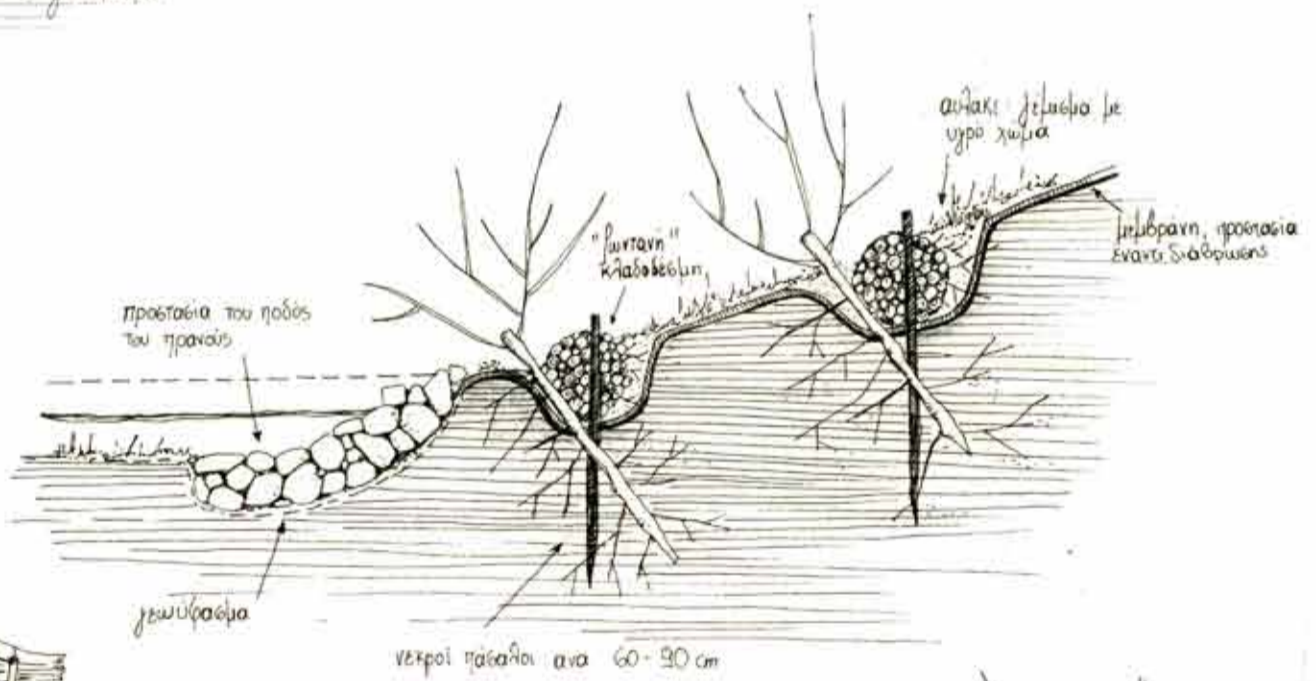
το υπέργειο τμήμα του φυτού συμβάλλει στη μείωση της ταχύτητας του νερού, ώρα και στην προστασία του εδάφους από τη διάβρωση το δε ριζικό σύστημα συμβάλλει στην σταθεροποίηση του εδάφους

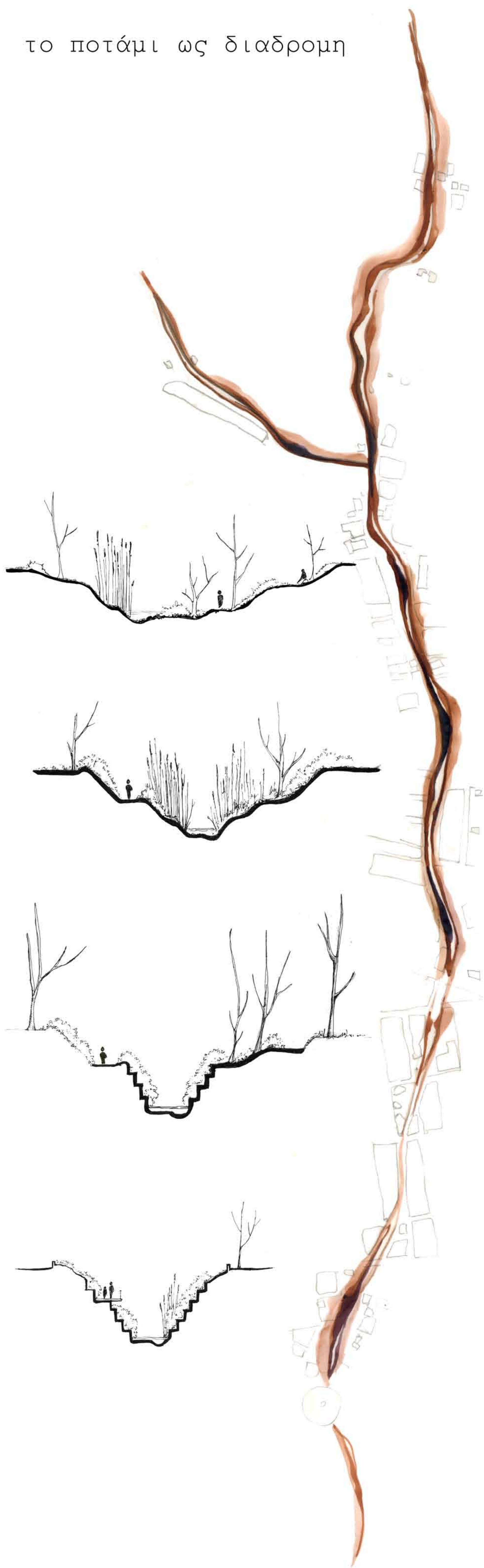
Κύλινδροι κλαδοεβρίων πληρούμενοι με λίθους.

Κύλινδρος από κιάλια, πληρώνεται με χαλίκια ή μασα φιδούς. ϕ 60-100 cm, λ έως 20 m. Άνω 30-50 cm διαίματα με γαλβανισμένο σίδηρο πάχους 3mm.

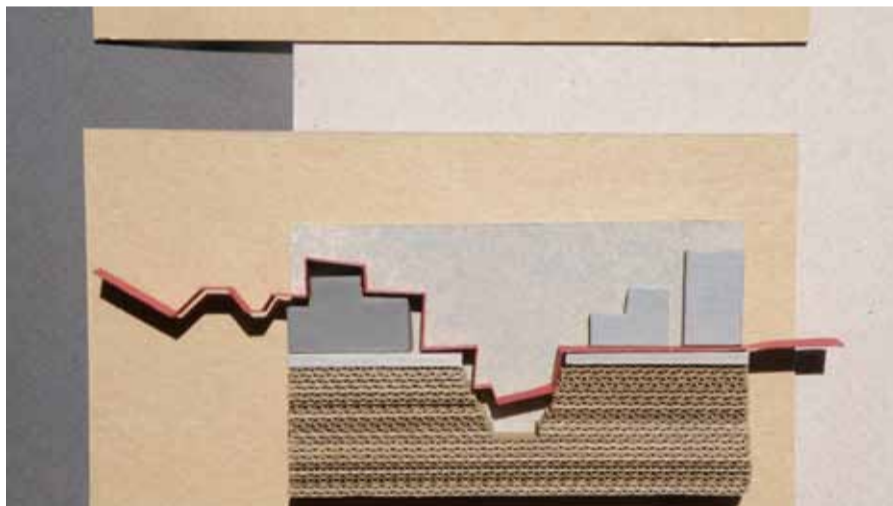
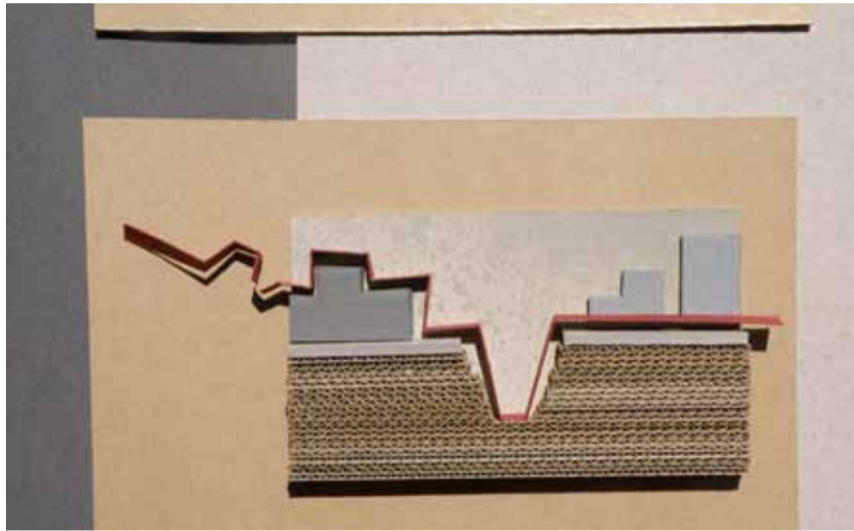
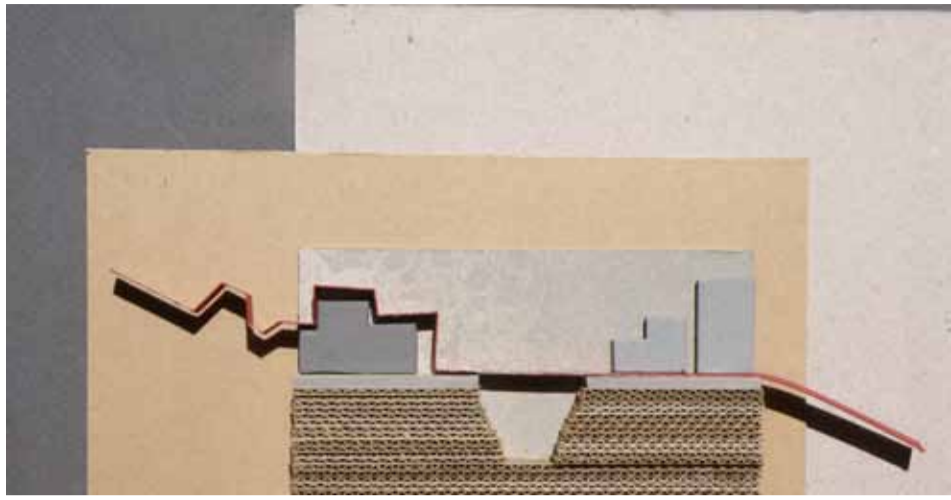
Προστασία του ποδός του φραυούς, δημιουργία τεχνητής όχθης με παρατήλιτο ή μικρότερο προς τη ροή έρρο.

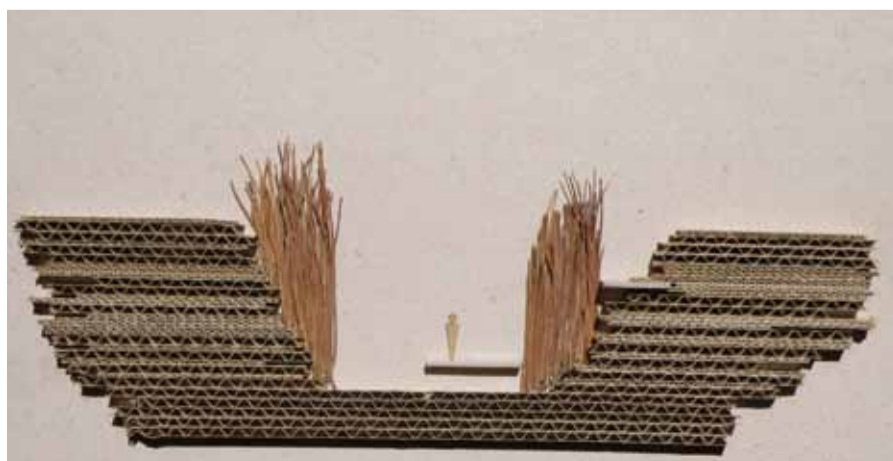
το ποτάμι ως διαδρομή

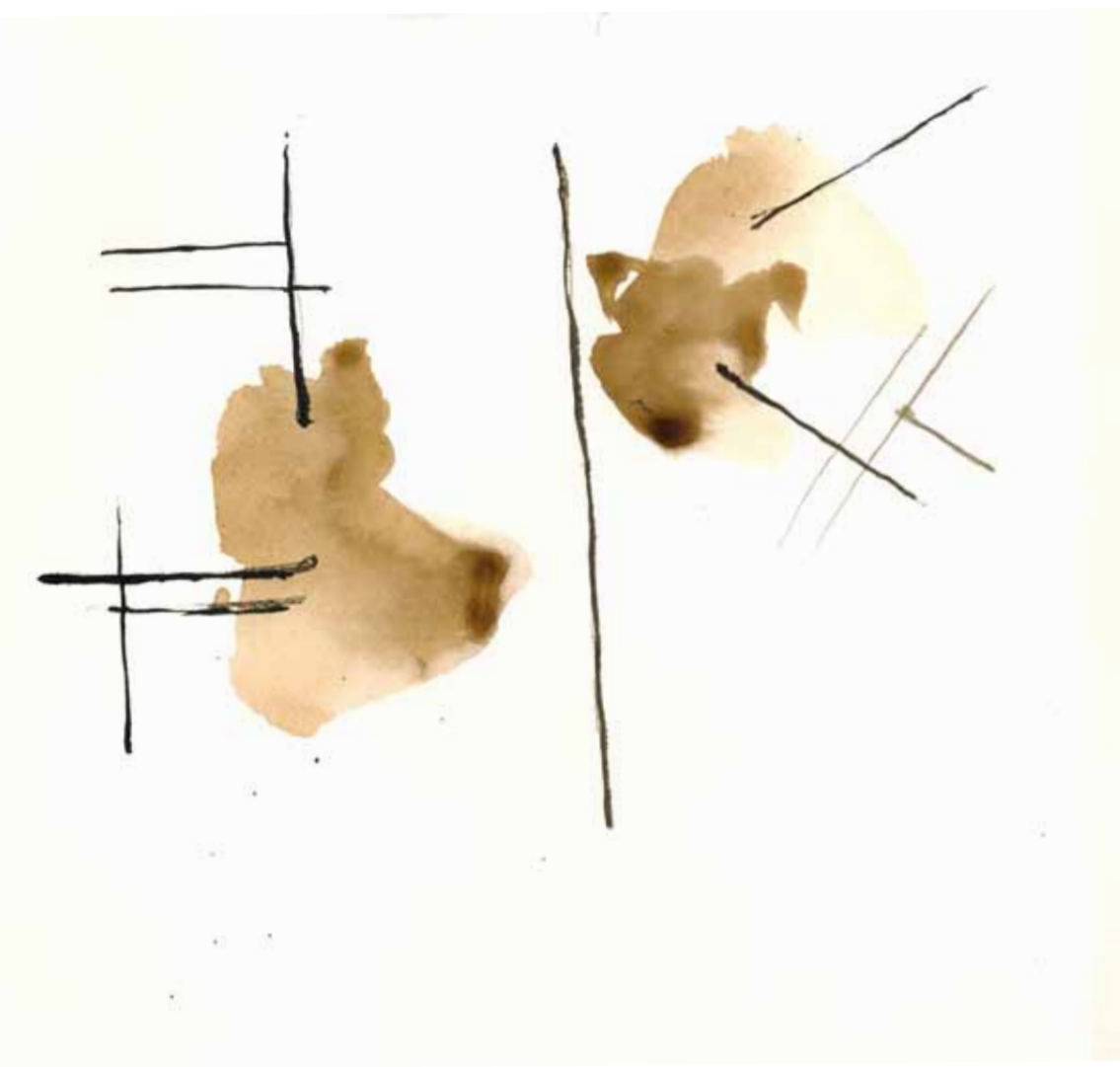
Με τις παραπάνω παρεμβάσεις εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο φυσικό τοπίο και στα τρία επίπεδα που αυτό συνδιαλέγεται με την πόλη

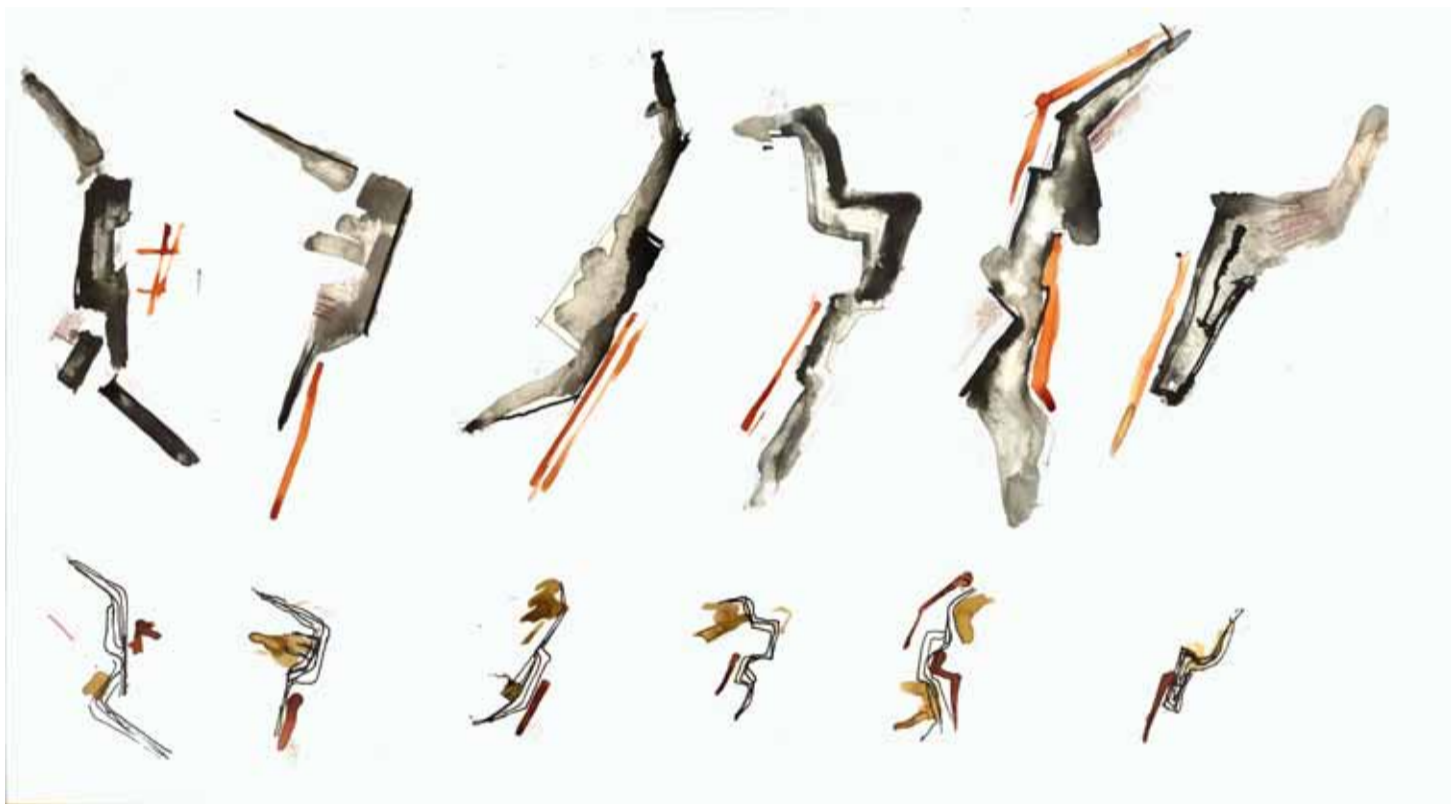
Χαρακτηριστικές ποιότητες της
υπάρχουσας κατάστασης του ρέματος

Η ανάγκη για εγκάρσια κίνηση γίνεται σε δύο κεντρικά σημεία ένωσης του πάρκου και της πόλης , ρέματος.
Μέσα από τις ευρύτερες παρεμβάσεις που έχουν γίνει στην περιοχή και εξασφαλίζουν τη γραμμικότητα και τις συνδέσεις ανάμεσα σε μικρότερες τοπικές ενότητες, η ανάγκη της εγκάρσιας κίνησης κρίνεται ως το κομβικότερο σημείο παρέμβασης.
Η εύρεση ενός συστήματος που να μπορεί να οικειοποιηθεί τις παραμέτρους που έχουν τεθεί (ροή, διαδοχή, συνδεσιμότητα) αποτελεί βασική αναζήτηση.
Η προσαρμογή του συστήματος στις υπάρχουσες χαράξεις τόσο της πόλης όσο και του πάρκου κρίνεται αναγκαία, όπως και το να προκαλέσει χώρους και χρήσεις στα όριά του.

Σύστημα, Βασικές αρχές

Στη μορφολογική αναζήτηση οι προϋπάρχουσες χρήσεις και χαράξεις προσπαθούν να ενσωματωθούν με νέες στη διάρκεια μιας διαδρομής, με αυξομειούμενο πλάτος,

Οι νέες χρήσεις είναι κτρίως χώροι υπαίθριοι, αγορά και ενημέρωση στο χώρο του πάρκου και εργαστήρια που αναλαμβάνουν εκπαιδευτικό και χαρακτήρα συγκέντρωσης σε σημεία που επιχειρείται να αποδωθεί νόημα.

Η αναγκαιότητα της εγκάρσιας κίνησης βρίσκεται στην ανάγκη σύνδεσης τοπιακών ενοτήτων που αναπτύσσονται παράλληλα.

Το σύστημα επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τις ενδιαμέσες ποιότητες των χώρων ώστε να αποτελέσει μια συνθήκη μετάβασης από το αστικό στο φυσικό, προσαρμοσμένη στις συνθήκες που αναπτύσσονται στη διάρκεια εξέλιξής του.

Προσαρμογή: στα στοιχεία του αστικού συστήματος που συναντά [κτισμένο, αυλή, άκτιστο, αστική δένδροστοιχία, οδικός άξονας, ιδιωτικό, δημόσιο]

Αναπαραγωγή: στοιχείων αστικού-φυσικού συστήματος ώστε να εξασφαλίσει τη συνέχεια και το συνεχές της διαδοχής στην οπτική του χρήστη

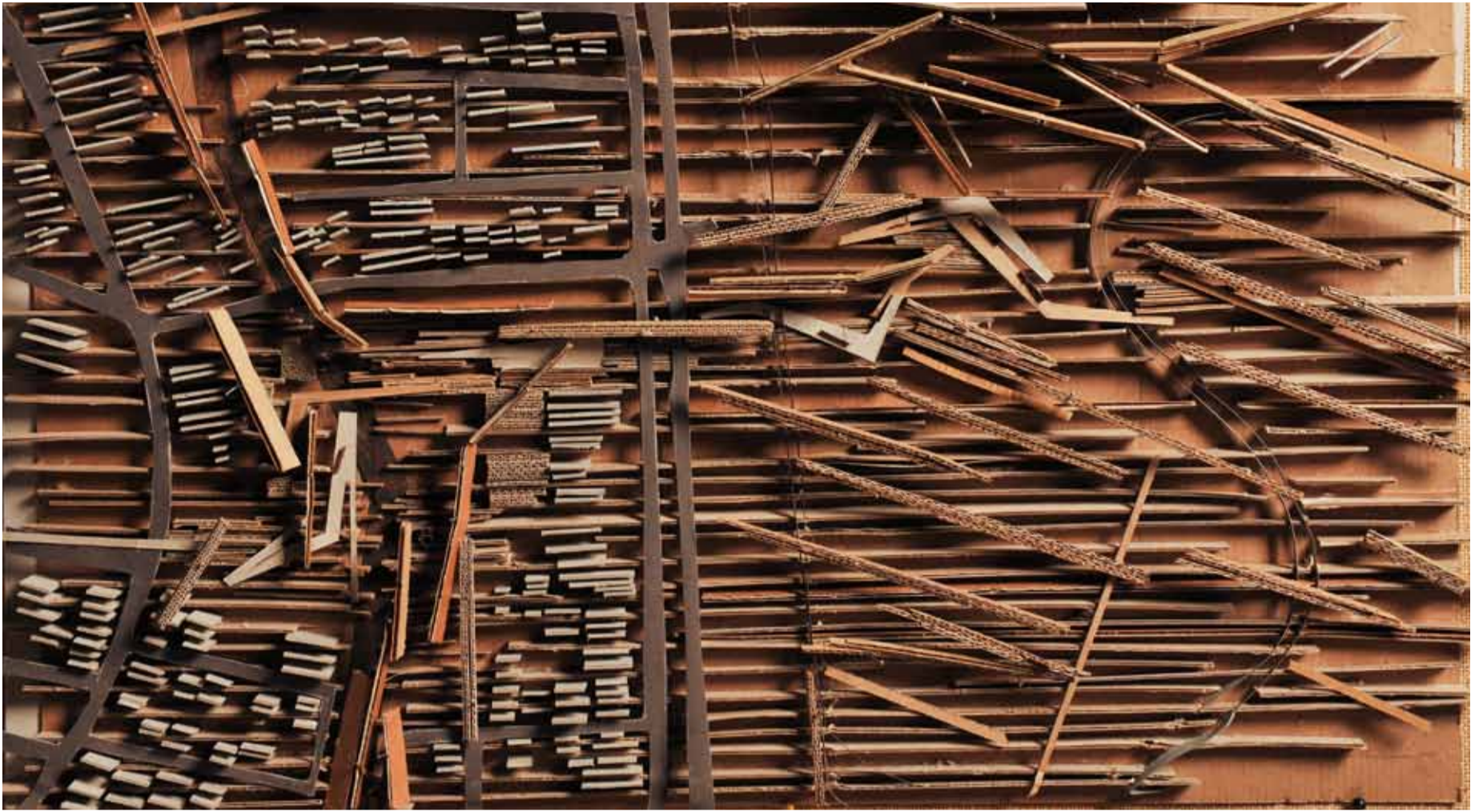
Διαδρομή: προκαλεί χώρους, επαναδιαπραγματεύεται τη σχέση με την πόλη, διασχίζει ή εντάσσεται Ο ενδιαμέσος χώρος ως διαμεσολαβητής της σχέσης αστικού-φυσικού.

Συντακτικό της διαδρομής: Ροή - Διαδοχή - Συνδέσεις

Η διαδοχή καθορίζεται από την οργάνωση κάδρων στη διάρκεια της διαδρομής που επεξεργάζονται τη μετάβαση όχι μόνο στο χώρο μα και στο χρόνο.

Η ροή επιδιώκεται στη χρήση υλικοτήτων που πηγάζουν από το περιβάλλον στο οποίο ανήκουν Η σύνδεση εξασφαλίζεται από το χειρισμό των ορίων και της μορφής του συστήματος το οποίο έχει την ικανότητα να περιλαμβάνει και να προκαλεί χώρους στη διάρκειά του και να προσαρμόζεται στις προϋπάρχουσες δομές.

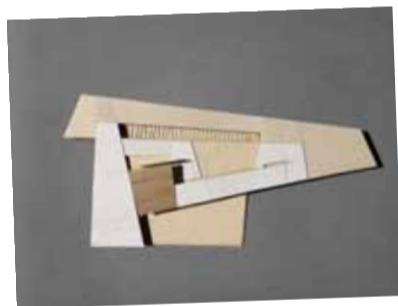
Πορεία Εργασίας

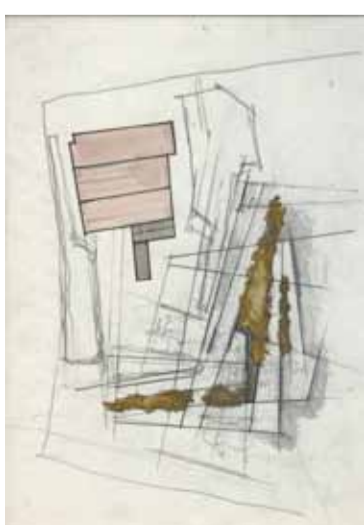
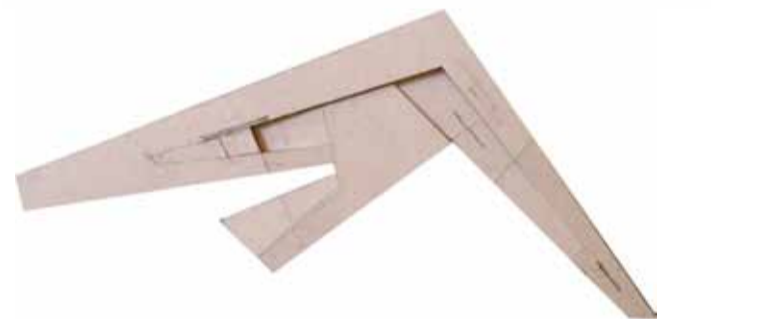
Εστιάζοντας σε εκείνη την περίπτωση της εγκάρσιας κίνησης που συγκρυντρώνει τη μεγαλύτερη πυκνότητα ποιοτήτων (την βορειότερη) επιδιώκουμε να επιλύσουμε το ζήτημα της διαδοχής, με τη χρήση υλικοτήτων και φυτεύσεων.

Στην πόλη χρησιμοποιεί μεγέθη ή και υλικά πεζοδρόμου αντλώντας από τον περιβάλλον χώρο. Παίρνει περισσότερες κατευθύνσεις για να διασχίσει αλλά και να καταλήξει στο φυσικό του ποταμού.

Στο πάρκο το σύστημα γίνεται πιο σφικτό λόγω των περιοχών με φυτεύσεις που καλείται να διασχίσει. Η αναλογία του στη συνολική έκταση του πάρκου επιβάλλει μεγάλες χειρονομίες, προσανατολίζει σε επιμέρους προσβάσεις (πχ του σχολείου) αλλά δεν εξαπλώνεται τόσο έντονα προς αυτές

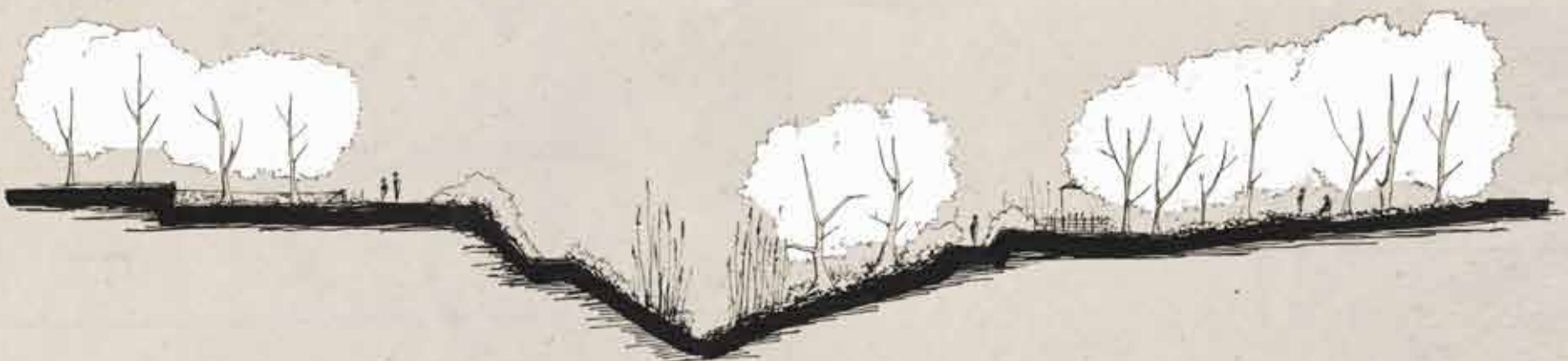
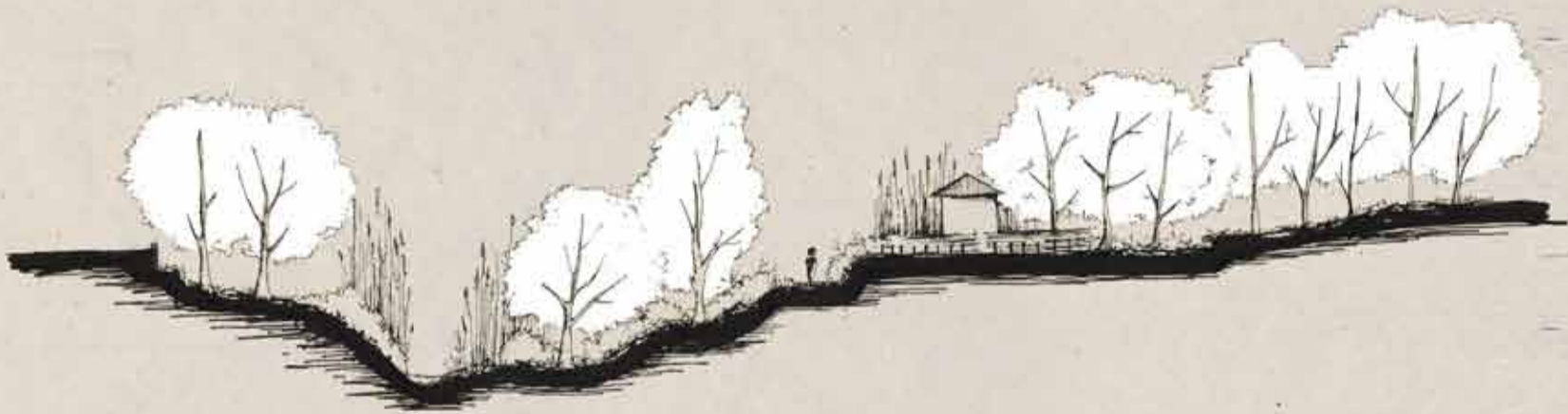
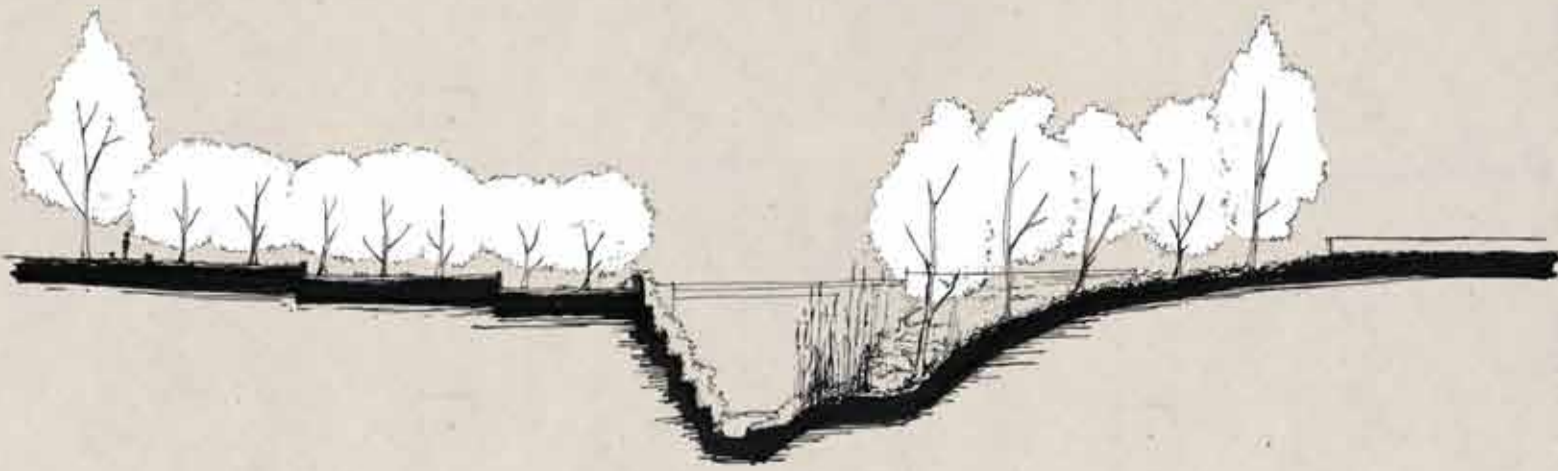

1-500

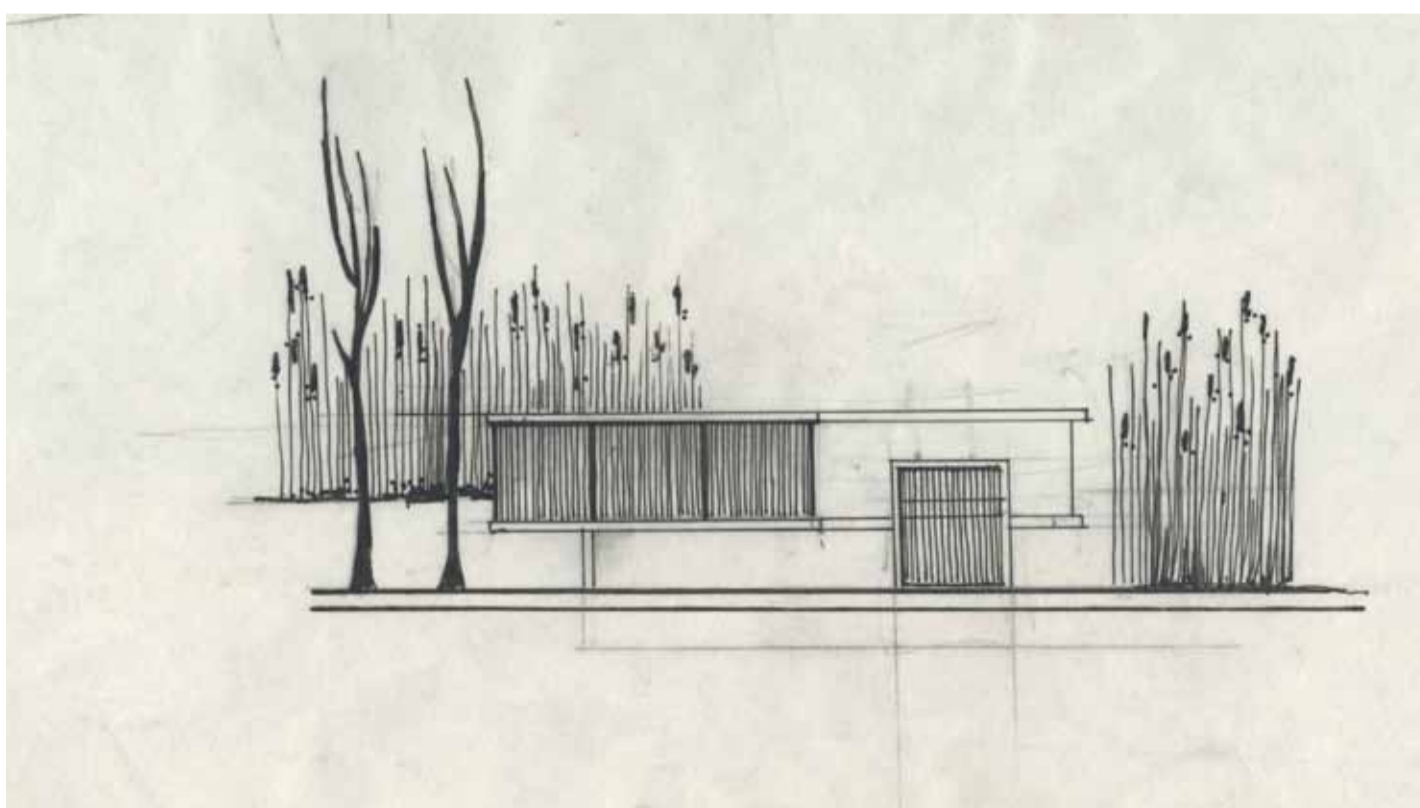

Το ρέμα πριν και μετά τις διανοίξεις και την εξομάλυνση των κλίσεων που θα εξασφαλίσουν η μείωση της διάβρωσης και το κατάλληλο τόπο για την αποκατάσταση του μικροπεριβάλλοντος του ποταμού

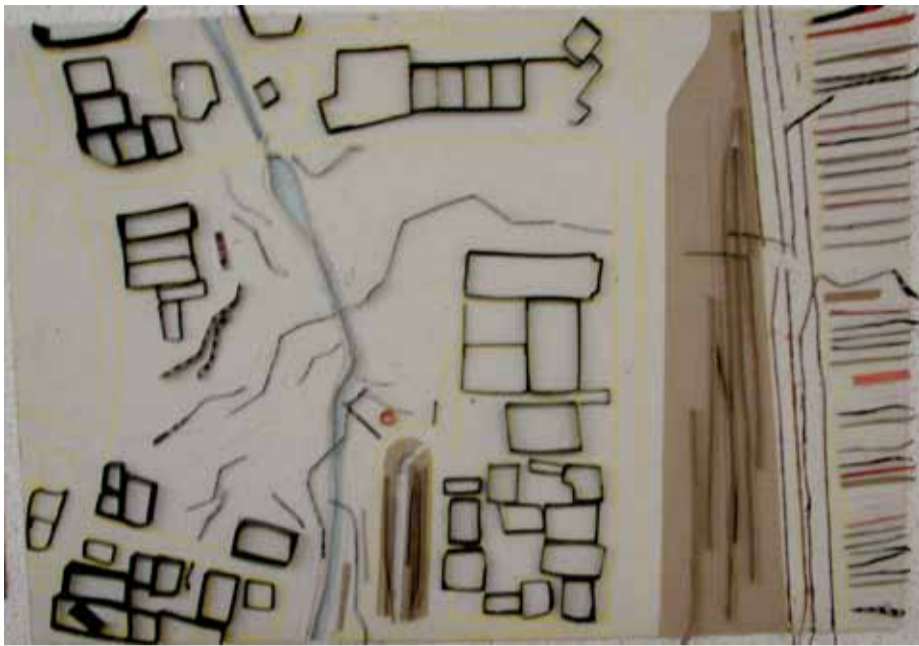

εργαστήριο που χρησιμοποιεί στοιχεία του περιβάλλοντος για να εξασφαλιστεί καλύτερη ένταξη

Αρχική πρόθεση η εξασφάλιση ροών από το φυσικό στο αστικό και αμφίδρομα.

Αναγωγή θραυσμάτων του συστήματος στην υπόλοιπη έκταση του ρέματος για τις εγκάρσιες κινήσεις και τα κατεβάσματα